

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/35/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116215192
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2116215192.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlatice Javorovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobcu: Bytové družstvo so sídlom v Trnave, Ludvika van Beethovena 26, 917 08 Trnava, IČO: 00 175 480, zastúpeného splnomocnenkyňou: UNITED LAWYERS, advokátska kancelária, s. r. o., Mliekarenská 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 36 662 291, proti žalovanej: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, zastúpenej splnomocnenkyňou: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo 7. septembra 2022 č. k. 16C/37/2017-454, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ruší a vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalobu zamietol; II. žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 497, § 502 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obch.z.“); § 2 písm. a/ a b/ zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, v znení účinnom ku dňu uzavretia Zmluvy; § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 a 2, ods. 4 písm. i/, ods. 5, § 451 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „O.z.“); § 8b ods. 1a 3, § 9 ods. 2 zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoVB“); § 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Vecne dôvodil, že osoby pôvodne označené ako žalobcovia 1/ až 44/, v zastúpení správcom (terajším žalobcom) sa domáhali zaplata istiny vo výške 2.252,15 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.642,32 eur od 27.6.2016 do zaplata, úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 609,83 eur odo dňa nasledujúceho po doručení návrhu na zmenu žaloby žalovanej do zaplata. Súčasne sa domáhali aj priznania nároku na náhradu trov konania. Žaloba bola skutkovo odôvodnená tým, že vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome so súpisným č. XXXX v A., ktorý je zapísaný na LV č. XXXX, vedenom katastrálnym odborom Okresného úradu Trnava, uzavreli dňa 14.5.2010 so žalovanou Zmluvu o termínovanom úvere č. 06/055/10 (ďalej len „Zmluva“) za podmienok úročenia podľa bodu 2.2.4 Zmluvy, ktoré boli dohodnuté nasledovné: druh úrokovej sadzby: revizibilná, základná úroková sadzba je hodnota 3 mesačného EURIBOR, úrokové rozpätie je 2,0% ročne, celková revizibilná úroková sadzba je hodnota 3 mesačného EURIBOR + úrokové rozpätie 2,0% ročne. Žalovaná adresovala žalobcom oznámenie o zvýšení úrokového rozpätia na 3% ročne od 14.9.2012. Oznámenie žalovaná zaslala bez akéhokoľvek odôvodnenia. Žalobcovia sa sťažnosťou doručenu Národnej banke Slovenska (ďalej len „NBS“) domáhali prieskumu postupu žalovanej, ktorá bez akéhokoľvek zdôvodnenia, na základe zmeny miery rizika klienta, zmenila úrokové sadzby. K veci sa vyjadrila aj NBS, s ktorej názorom sa žalobcovia v plnom rozsahu stotožňujú a majú za to, že postup žalovanej, ktorým zmenila úrokovú sadzbu v dôsledku údajnej zmeny miery rizika klienta, je v rozpore

s právnymi predpismi. Ustanovenie odseku 5.5 a 12.1.1.1 Zmluvy predstavujú neprijateľné podmienky, preto sú neplatné. Žalobcovia poukázali na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline č. k. 7Co/230/2012 z 23.1.2013, Krajského súdu v Prešove č. k. 6Co/113/2010 z 20.9.2011, Okresného súdu v Prievidzi č. k. 15C/7/2011 zo 14.3.2011 a Krajského súdu v Žiline č. k. 7Co/563/2015 z 10.2.2016. Podľa názoru žalobcov sa žalovaná zvýšením úrokovej sadzby z 2,0% ročne na 3,0% ročne od 14.9.2012 bezdôvodne obohatila o rozdiel, ktorý by žalobcovia zaplatili na úrokoch bez zvýšenia úrokového rozpätia a teda aj revizibilnej úrokovej sadzby.

Žalovaná sa k žalobe vyjadrila tak, že namietala miestnu nepríslušnosť, keď má za to, že prejednávany prípad nie je sporom zo spotrebiteľskej zmluvy, keď zmluva o termínovanom úvere je absolútnou obchodnoprávnou zmluvou, pri ktorej absentuje spotrebiteľský prvok. Zmluvu uzavrel správca bytového domu, ktorý sa špecializuje výhradne na správu bytových domov, preto nemožno hovoriť o slabšej strane a nerovnovážnom vzťahu zmluvných strán. Vlastníci neboli pri uzatváraní úverovej zmluvy slabšou stranou, ktorá má byť chránená pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Spotrebiteľská legislatíva vychádza z predpokladu neskuseného spotrebiteľa. Ak je v rámci kontraktáčného procesu ex lege zastúpený profesionálom, disponujúcim odbornou spôsobilosťou a kvalifikovaným statusom, stráca ochranný mechanizmus svoje opodstatnenie. Správca bytového domu je povinný dojednať v prospech vlastníkov najvýhodnejšie možné podmienky, aké sa dajú v čase a mieste objednania týchto tovarov a služieb dohodnúť. V opačnom prípade zodpovedá vlastníkom za škodu, ktorú im takouto činnosťou spôsobil. Namietala aj nedostatok splnomocnenia na zastupovanie v konaní, keďže pôvodnými žalobcami boli vlastníci, ktorí prostredníctvom správcu udelili splnomocnenie správcovi a ten splnomocnil advokáta na zastupovanie v konaní. Žalovaná má za to, že je nevyhnutné, aby každý zo žalobcov udelil advokátovi riadne splnomocnenie na zastupovanie v konaní. K nedostatku právomoci súdu SR uviedla, že žalovaná ponúkla správcovi v čl. 15 ods. 15.12. Zmluvy neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy a správca tento návrh prijal, keďže políčko v rozhodcovskej zmluve (s poučením, že ak dané políčko označí, platí, že neprijíma návrh rozhodcovskej zmluvy) neoznačil. K veci samej žalovaná uviedla, že nejde o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, z ktorého dôvodu neprináleží súdu skúmať ani vysloviť eventuálnu neprijateľnosť dojednaných zmluvných podmienok. Peňažný nárok žalobcov vychádza z domnelého porušenia vybraných zmluvných ustanovení, ktoré nemožno posudzovať podľa predpisov upravujúcich poskytovanie spotrebiteľského úveru. Stanovisko NBS preto považuje za irelevantné a nemožno naň prihliadať. Ďalej vzniesla námietku premlčania, keď s účinnosťou od 14.9.2012 zmenila úrokové rozpätie na 3% p.a. a celková úroková sadzba tak predstavovala hodnotu 3 mesačný EURIBOR + 3% p.a. Nárok na zaplatenie peňažnej sumy zodpovedajúcej rozdielu, ktorý by žalobcovia zaplatili na úrokoch bez zvýšenia úrokového rozpätia a sumou, ktorú žalobcovia žalovanej skutočne zaplatili po jej zvýšení, inkasovanej žalovanou v období od 14.9.2012 do 20.6.2014, označenej ako bezdôvodné obohatenie, je nedôvodný a premlčaný, keďže žaloba bola súdu doručená dňa 30.6.2016. Žalovaná pristúpila k zmene úrokovej sadzby na základe legitímneho právneho dôvodu, v súlade s čl. 5 ods. 5.5. Zmluvy o úvere, pri zmene miery rizika klienta, ku ktorej dospela v rámci interného prehodnotenia komplexných ukazovateľov návratnosti úveru. O tejto zmene žalovaná správcu informovala. V prípade sporu o skutočnom obsahu medzi nimi dojednaného ustanovenia je nevyhnutné interpretovať dotknutý článok zmluvy o úvere v súlade so všeobecne akceptovanými výkladovými pravidlami. Na základe interpretačných pravidiel v § 35 ods. 2 O.z. a § 37 ods. 1 O.z. možno podľa žalovanej uzavrieť, že zo znenia čl. 5 ods. 5.5. Zmluvy vyplýva, že žalovaná je oprávnená jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu, ak dôjde k zmene miery rizika klienta. Konkrétne metódy posudzovania rizík klienta predstavujú obchodné tajomstvo, ktoré banka z dôvodu zachovania kompetitívnej výhody na trhu nezverejňuje, ani nesprístupňuje. Záverom žalovaná navrhla, aby súd konanie pre nedostatok právomoci zastavil, resp. vec postúpil Okresnému súdu Žilina, resp. žalobu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania.

V replike žalobcovia ohľadom miestnej príslušnosti tunajšieho súdu poukazovali na uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 10NcC/1/2017 z 31.1.2017, ako aj na ustanovenie § 24a zák.č. 129/2010 Z.z. Žalobcovia ďalej poukazovali na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline č. k. 7Co/563/2015, ktorý uznal konanie žalovanej v rozpore s platným právnym poriadkom. V súvislosti s nedostatkom splnomocnenia poukázali na § 8b ods. 1 veta prvá ZoVB, predstavujúci zákonné splnomocnenie pre správcu na konanie v mene vlastníkov a na ich účet. K rozhodcovskej doložke žalobcovia uviedli, že v čase uzatvárania Zmluvy v Slovenskej republike neexistoval žiadny rozhodcovský súd s názvom „Stály rozhodcovský súd Asociácie bánk“. K námietke premlčania žalobcovia uviedli, že až doručením stanoviska NBS z 28.4.2016 sa dozvedeli, že žalovaná sa na ich úkor bezdôvodne obohacuje. Ak by súd uznal námietku premlčania žalovanej, došlo by k rozporu s dobrými mravmi, pretože žalobcovia ako spotrebiteľia nemali v rokoch 2012, 2013, 2014 potrebné informácie k zisteniu, že konanie žalovanej spĺňa zákonný

predpoklad naplnenia inštitútu bezdôvodného obohatenia. S poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/563/2015 je podľa žalobcov dôvodná obava, že konanie žalovanej je systematicky premyslené a vykonávané nielen vo vzťahu k žalobcom, ale aj voči ostatným spotrebiteľom. Žalobcovia tiež poukazovali na uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo 2648/2003 z 31.8.2004, ktorý sa zaoberal uplatnením námietky premlčania v kontexte rozporu s dobrými mravmi. V súvislosti s čl. 5.5. Zmluvy žalobcovia poukazovali na právoplatne skončené konanie vedené Krajským súdom v Žiline pod sp. zn. 7Co/563/2015, ktorým krajský súd na rozdiel od okresného súdu dospel k záveru, že uvedené ustanovenie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 4 písm. i/ O. z. a z toho titulu neplatnou. Účastníkom konania, a teda neúspešnou stranou, bola práve žalovaná. Ak bol raz dotknutý článok vyhlásený za neplatný, je podľa žalobcov neplatný en bloc aj v ostatných zmluvách. K výkladovým pravidlám žalobcovia uviedli, že predmetom konania nie je sporná neurčitost', vážnosť alebo zrozumiteľnosť dotknutého článku, ale neprijateľnosť zmluvnej podmienky, na základe ktorej sa žalovaná bezdôvodne obohatila.

Žalovaná v duplike uviedla, že 1.7.2007 došlo k novelizácii § 8b ods. 1 ZoVB, čo znamená, že v konaní pred súdom správca aj po 1.7.2007 koná samostatne za vlastníkov bytov (teda nie v ich mene). Ak sa žalobcovia domnievajú, že sú aktívne vecne legitimovaní, je nevyhnutné, aby každý z vlastníkov udelil advokátovi osobitné splnomocnenie. Ak však správca je zvoleným zástupcom vlastníkov bytov, v zmysle § 89 CSP sa už nemôže dať ďalej zastúpiť advokátom. V súlade s § 1 ods. 3 písm. r/ ZoSÚ poskytnutý úver nemá charakter spotrebiteľského úveru. Žalovaná nesúhlasí s tvrdením žalobcov, že § 24a ZoSÚ podporuje záver o spotrebiteľskom charaktere Zmluvy, práve naopak. Navyše § 24a ZoSÚ sa na daný právny vzťah ani neaplikuje, keďže Zmluva zo dňa 21.12.2006 v znení dodatku č. 1 zo dňa 7.9.2009 bola uzavretá pred účinnosťou tohto ustanovenia (1.1.2013). Stanovisko NBS nemá záväzný charakter a nemôže byť určujúce pre záver o spotrebiteľskom charaktere Zmluvy. V zmysle Zmluvy bol klientom žalovanej správca a podľa povahy záväzku aj jednotliví vlastníci. Všetky povinnosti podľa Zmluvy plní správca. K nedostatku právomoci všeobecného súdu žalovaná uviedla, že uvedenie skoršieho označenia rozhodcovského súdu nemôže viesť k záveru, že dohoda v rozhodcovskej doložke je neplatná, keď je nepochybné, o ktorý súd ide. Jazykovým výkladom rozhodcovskej doložky možno dospieť k záveru, že žalobcovia resp. správca mal možnosť rozhodcovskú doložku odmietnuť. Alternatívne riešenie sporu bolo dojednané individuálne. Možnosť voľby vylučuje formulárovosť rozhodcovskej doložky, ktorú by žalobcovia museli akceptovať en bloc. K vznieseniu námietky premlčania v rozpore s dobrými mravmi žalovaná uviedla, že správca bol žalovanou riadne informovaný o zmene úrokovej sadzby. Bolo to vyvoditeľné z uplatňovanej výšky splátky, čo mal správca zistiť. Ak správca zistil zmenu výšky splátky úveru údajne po uplynutí 3 rokov, je to možné považovať za podstatné porušenie povinnosti správcu. Vyjadrenie NBS nemá vo vzťahu k objektívnej ani subjektívnej zistiteľnosti toho, že dochádza k vzniku bezdôvodného obohatenia, žiadnu relevanciu. Jediným subjektom oprávneným žiadať vydanie bezdôvodného obohatenia je len správca. Ak by súd pripustil argumentáciu, podľa ktorej sú účastníkmi konania všetci vlastníci bytov a NP, bezdôvodné obohatenie by sa muselo vydať všetkým vlastníkom bytov a NP, na úkor ktorých sa žalovaná obohatila. Žalobcovia nie sú vlastníci bytov za čas, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu.

Vo vyjadrení k duplike žalobca k nedostatku splnomocnenia opäť poukázal na § 8b ods. 1 veta prvá ZoVB ako aj na § 89 ods. 1 CSP, v zmysle ktorých je správca oprávnený a povinný zastupovať vlastníkov bytov a nebytových priestorov v súdnom konaní. Opäť poukázal na dôvody, pre ktoré má Zmluva charakter spotrebiteľskej zmluvy, uviedol dôvody právomoci všeobecného súdu. Poukázal na rozpornosť podanej námietky premlčania s dobrými mravmi, vyjadril sa k aktívnej legitimácii žalobcov.

Krajský súd v Trnave Uznesením č. k. 23Co/217/2018-335 z 27.5.2019 návrhu pôvodných žalobcov 1/ až 43/, aby do konania na ich miesto vstúpilo Bytové družstvo so sídlom v Trnave, IČO: 00 175 480, so sídlom Beethovenova 26, Trnava, vyhovel (účastníkom na strane žalobcu tak ostalo iba Bytové družstvo so sídlom v Trnave, IČO: 00 175 480, so sídlom Beethovenova 26, Trnava).

Podaním doručeným súdu dňa 19.8.2022 žalobca poukázal na výrok IV. rozsudku Okresného súdu Piešťany č. k. 14C/21/2017-500 z 13.8.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 25Co/90/2020-684 z 24.11.2021, určujúci ustanovenie bodu 5.5 zmluvy o termínovanom úvere č. 06/093/08 zo 16.12.2008 za neprijateľnú zmluvnú podmienku a za neplatné. S poukazom na § 306 CSP považuje výrok právoplatného rozsudku za záväzný pre každého, teda aj pre súd. Taktiež poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/446/2013 z 9.10.2014, z ktorého vyplýva precedenčný charakter súdneho rozhodnutia v spotrebiteľských veciach. Ďalej len precizoval svoju predchádzajúcu argumentáciu.

Na pojednávaní poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/148/2018 z 30.7.2019, pričom jeho zrušenie Ústavným súdom SR považoval za irelevantné, za podstatnú považoval právoplatnosť odkazovaných rozhodnutí v čase podania žaloby. Zmluvu považuje za formulárovú, bez možnosti zmeny

nejakého článku. Podľa jeho názoru je individuálne dojednanie Zmluvy možné preukázať len písomnou komunikáciou medzi zmluvnými stranami, pričom pre naplnenie požiadaviek § 53 ods. 2 a 3 O.z. sa vyžaduje skutočná vedomosť spotrebiteľov ohľadne kontraktačného procesu.

Žalovaný poukázal na skutočnosť, že rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/148/2018 z 30.7.2019 bolo zrušené Ústavným súdom SR. Následne NS SR zrušil rozhodnutie Krajského súdu v Žiline č. k. 7Co/563/2015 z 10.2.2016.

Medzi sporovými stranami nebolo sporné, že žalovaná - banka ako veriteľ (pod obchodným menom Dexia banka Slovensko a.s.) a vlastníci bytov v bytovom dome na ulici B. XXXX C. A., zastúpení správcou bytového domu, ako dlžníci (Zmluvu podpisoval D. E. F. ako prokurista Bytového družstva so sídlom v Trnave) uzavreli dňa 14.5.2010 Zmluvu za podmienok úročenia podľa bodu 2.2.4 Zmluvy, ktoré boli dohodnuté nasledovné: druh úrokovej sadzby: revizibilná, základná úroková sadzba je hodnota 3 mesačného EURIBOR, úrokové rozpätie je 2% ročne, celková revizibilná úroková sadzba je hodnota 3 mesačného EURIBOR + úrokové rozpätie 2% ročne. Zmluvu so žalovanou uzavrel správca bytového domu. Na základe Zmluvy poskytla žalovaná úver vo výške 70.000 eur za účelom financovania obnovy bytového domu. Zmluva obsahuje čl. 5.5 v znení: Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika klienta. Zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta stanoveného bankou, alebo so zmenou rizikovej váhy klienta podľa pravidiel stanovených NBS. Pre posúdenie zmeny miery rizika klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu v primeranej lehote oznámi klientovi. Medzi stranami bolo sporné, či Zmluva bola individuálne dojednaná.

Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie predloženými zápisnicami z iných pojednávaní, nakoľko v zmysle vyjadrení strán, ako aj z inej činnosti súdu vyplýva, že medzi správcou (ako účastníkom konania resp. v postavení zákonného zástupcu iných vlastníkov bytov) a žalovanou prebieha na súde prvej inštancie viacero konaní, predmetom ktorých je vydanie bezdôvodného obohatenia, ku ktorému malo dôjsť zvýšením úrokového rozpätia podľa čl. 5.5 zmluvy, ktorého znenie je vo všetkých zmluvách obdobné. Rovnako kontraktačný proces pred uzatváraním všetkých zmlúv o úvere medzi správcou a žalovanou prebiehal rovnakým spôsobom, pričom v predchádzajúcich konaniach boli vypočítaní svedkovia za účelom preukázania priebehu kontraktačného procesu a iných skutočností týkajúcich sa zmlúv o úvere, a v prejednávanej veci strany zhodne poukazujú na zápisnice z týchto pojednávaní, keď opätovné vypočítanie svedkov v tomto konaní považujú za nevhodné. Z vykonaného dokazovania predloženými zápisnicami z iných pojednávaní mal súd preukázané, že Zmluva bola individuálne dojednaná.

Žalobcovia napádajú platnosť čl. 5.5 Zmluvy a považujú ho za neurčitý a za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Žalovaný namietal nedostatok právomoci súdov SR, miestu nepríslušnosť Okresného súdu Trnava, aktívnu legitimitáciu, spotrebiteľský charakter zmluvného vzťahu, premlčanie.

K nedostatku právomoci súdov SR rozhodovať spor medzi sporovými stranami súd uviedol, že je daná právomoc súdu konať v uvedenej veci, a to s prihliadnutím na to, že predmetnú rozhodcovskú doložku súd považoval za neplatnú v zmysle § 37 ods. 1 O.z. Poukázal na to, že rozhodcovský súd s uvedeným názvom „Stály rozhodcovský súd Asociácie bánk“ v čase vzniku úverového vzťahu neexistoval, z ktorého dôvodu je uvedené dojednanie nezrozumiteľné, a preto neplatné podľa § 37 ods. 1 O.z. Zároveň, rozhodnutím Zhromaždenia členov Slovenskej bankovej asociácie došlo medzičasom k zrušeniu Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie ku dňu 1.1.2019. Tiež poukázal na ust. § 3 ods. 6 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, v zmysle ktorého spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobmedzuje právo spotrebiteľa obrátiť sa na súd, pričom dodávateľ sa môže účinne dovolávať nedostatku právomoci súdu, iba ak vo veci už skôr začalo spotrebiteľské rozhodcovské konanie, čo preukázané nebolo. Vzhľadom na všetko uvedené dospel súd k záveru, že tu nie je prekážka konania spočívajúca v nedostatku jeho právomoci a spor prejednal.

Pokiaľ ide o miestnu príslušnosť súdu prvej inštancie, táto bola daná ust. § 87 písm. f/ zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (v znení účinnom do 30.6.2016), v zmysle ktorého popri všeobecnom súde odporcu je na konanie príslušný aj súd, v obvode ktorého má bydlisko spotrebiteľ, ak ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, pričom vlastníci bytov ako žalobcovia sú spotrebiteľmi s trvalým pobytom prevažne v obvode súdu prvej inštancie. Na uvedenom nič nemení to, že v konaní sa neuplatňuje nárok na plnenie zo zmluvy, ale uplatňuje sa nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže tento nárok so spotrebiteľskou zmluvou nepochybne priamo súvisí. Súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 8NcC/7/2017-103 z 31.3.2017, ktorým bolo konštatované, že miestne príslušným súdom na

prejednanie a rozhodnutie veci je súd prvej inštancie, ktorým rozhodnutím je súd prvej inštancie viazaný (§ 43 ods. 2 veta posledná CSP).

Čo sa týka spotrebiteľského charakteru zmluvného vzťahu, je nepochybné, že dlžníkmi z úverovej zmluvy sú jednotliví vlastníci bytov a nebytových priestorov. Na uvedenom nič nemení skutočnosť, že za nich konal správca bytového domu, ktorý uzatváral Zmluvu vo vlastnom mene z titulu svojho oprávnenia vyplývajúceho mu zo znenia § 8b ods. 1 ZoVB, ako aj zo znenia príslušných ustanovení zmluvy o výkone správy, pretože subjektom základného hmotnoprávneho vzťahu s bankou boli jednotliví vlastníci bytov a nebytových priestorov. Právny vzťah založený Zmluvou je tak právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou, a je potrebné ho posudzovať nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka, ale aj podľa právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. O.z.); žalovaná pri uzatváraní Zmluvy vystupovala ako podnikateľ, ktorý koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a zároveň ako veriteľ, ktorý poskytol úver v rámci svojho podnikania, pričom úver nebol poskytnutý v súvislosti s podnikateľskou činnosťou bytového družstva, ale v súvislosti s vykonaním opráv na bytovom dome, a teda za účelom zveľadenia majetku fyzických osôb - spotrebiteľov (na strane dlžníka tak vystupovali spotrebiteľia, ktorým nebol úver poskytnutý v rámci obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti).

Pokiaľ ide o subjekt, ktorý je oprávnený žiadať vydanie bezdôvodného obohatenia (aktívna legitímácia), týmto nie je len správca (hoci nárok bude príjmom fondu prevádzky, údržby a opráv bytového domu), k čomu súd poukázal na nález Ústavného súdu SR č. k. II. ÚS 302/2019-44 z 20.2.2020, v ktorom ústavný súd uviedol, že „z uvedeného nazerania na hmotnoprávne a procesné postavenie vlastníkov bytov, ako aj správcu v posudzovanej veci vyplýva, že nositeľmi hmotného práva, o ktorom sa koná, boli podľa predošlej, ako aj aktuálnej právnej úpravy vlastníci bytov, správca vždy bol a je len zástupcom. Zmenou právnej úpravy správca len nadobudol procesné právo (popri vlastníkoch bytov ako nositeľoch hmotných práv) tento hmotnoprávny nárok vlastníkov bytov uplatňovať vo vlastnom mene. ... Zmena právnej úpravy postavenia správcu, účinná od 1. novembra 2018, ešte posilňuje postavenie (oprávnenia) správcu.

Pokiaľ ide o znenie bodu 5.5. Zmluvy, súd ho považoval za určité a zrozumiteľné, a teda v tomto smere za platne dojednané (§ 37 ods. 1 O.z.), keď zo znenia bodu 5.5. Zmluvy vyplýva, že žalovaný je oprávnený jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu (resp. úrokové rozpätie), ak dôjde k zmene miery rizika klienta, ktorá môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta alebo so zmenou rizikovej váhy klienta, pričom sa porovnávajú skutočnosti v čase posledného posúdenia miery rizika klienta s aktuálnymi skutočnosťami (pojmy „miera rizika klienta“ a „rating klienta“ sú ekonomickými pojmami, ktorých význam musel byť žalobcovi ako správcovi a zároveň podnikateľovi zrejmy). Súd poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 640/2014 z 1.4.2015, v zmysle ktorého pri skúmaní platnosti a určitosti zmluvy je potrebné preferovať výklad v prospech jej platnosti.

Zároveň súd poukázal na skutočnosť, že žalobca v žalobe ako dôvod neplatnosti bodu 5.5. Zmluvy uviedol, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku (nie že je ustanovenie neurčité), pričom až počas konania uviedol že ustanovenie je neurčité a nezrozumiteľné - tieto tvrdenia žalobcu si odporujú, pretože žalobca v žalobe tvrdí, že uvedené ustanovenie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, že spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - takýto záver však predpokladá, že žalobca bol schopný pochopiť význam uvedeného ustanovenia, a že už pri samotnom koncipovaní bodu 5.5. bolo zrejmé, že dané ustanovenie umožňuje jednostranné zvýšenie úrokového rozpätia na základe vlastného uváženia žalovaného ako banky. Z uvedeného vyplýva, že pôvodne žalobca v žalobe určitost' predmetného ustanovenia ani nespochyboval, a vychádzajúc zo žaloby mu bol jeho význam zrejmy - neskoršie spochybovanie určitosti ustanovenia bodu 5.5. Zmluvy považoval preto súd za účelové.

Pri posudzovaní individuálneho dojednanja Zmluvy súd prihliadol na kontraktačný proces pred jej uzavretím, t. j. či mal správca možnosť sa so Zmluvou (vrátane napádaného ustanovenia Zmluvy) vopred oboznámiť, či mal možnosť Zmluvu pripomenkovať a rokovať o jej obsahu. Zo zápisníc o výpovediach svedkov (a to najmä z výpovedí p. G., ktorý bol zamestnancom žalovaného a D. F., ktorý bol prokuristom správcu, ktorý uzatváral Zmluvu) vyplynulo, že správca mal Zmluvu pred jej podpisom k dispozícii, o tejto zmluve rokovali, žalovaný na požiadanie vysvetlil ustanovenia, ktoré správcovi neboli jasné a správca mal možnosť zmluvu pripomenkovať. D. F. uviedol, že pred uzavretím prvých zmlúv bolo viacero rokovaní, na ktorých sa dohadovali o úverových podmienkach, kdesi získali nejaký úspech, väčšinou ťahali za kratší koniec, pričom na zmluvy mali právnik, ktorý mal pripomenky (H. I. - predseda predstavenstva) a tieto potom prednášali. Z výpovede svedka D. F. tiež vyplýva, že mal zmluvu o úvere vždy k dispozícii, pretože vlastníci bytov sa podľa jeho výpovede mali možnosť s ňou u správcu oboznámiť. Z uvedeného vyplýva, že znenie každej úverovej zmluvy bolo predmetom dojednávania banky a správcu, pričom správca mal pri kontraktačnom procese aj pomoc práva znalcej

osoby. Z vyššie uvedeného vyplýva, že v prípade zmluvy o úvere nešlo o formulárovú zmluvu, do ktorej dlžník nemá možnosť zasiahnuť, ale správca ako odborne spôsobilá osoba mal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy, a to aj za pomoci právnik. Zmluvné podmienky, a to vrátane sporného čl. 5.5 Zmluvy tak súd považoval za individuálne dojednané. Kontraktačného procesu sa zúčastnili dvaja podnikatelia - banka a správca, a potom je potrebné vychádzať z predpokladu, že správca ako profesionál v oblasti uzatvárania úverových zmlúv nemal dôvod podpísať ustanovenie, ktorého význam by mu nebol zrejmý, resp. ktoré ustanovenie by považoval za neurčité; s poukazom na uvedené mal žalobca preukázať, že správcovi význam predmetného ustanovenia nebol zrejmý, nakoľko vzhľadom na jeho podnikateľské postavenie a skúsenosti v danej oblasti sa predpokladá, že podpíše iba takú zmluvu, ktorej obsahu rozumie.

V súvislosti individuálneho dojednaní Zmluvy súd poukázal na to, že zákonom č. 568/2007, ktorým bol s účinnosťou od 1.1.2008 novelizovaný O.z., bolo do O.z. doplnené ustanovenie, v zmysle ktorého sa za neprijateľné zmluvné podmienky nepovažujú ustanovenia zmluvy, ktoré boli individuálne dojednané. Ak sa teda uskutočnil kontraktačný proces k zmluvám z roku 2006 (ktoré obsahovali totožné znenie bodu 5.5. týkajúce sa zmeny úrokovej sadzby), je potrebné považovať uvedené zmluvné dojednanie za individuálne dojednané aj pre prípad v konaní prejednávanej Zmluvy z roku 2010. Súd v tejto súvislosti poukázal tiež na skutočnosť, že sporné ustanovenie bodu 5.5. Zmluvy umožňuje zmenu úrokového rozpätia aj v prospech spotrebiteľa - banka má možnosť meniť (teda aj znížiť, nielen zvýšiť) úrokové rozpätie, preto tu chýba prvok tzv. „značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa“.

Neprijateľnosť zmluvnej podmienky uvedenej v bode 5.5. Zmluvy (a s tým súvisiaci údajný vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej) žalobca odôvodnil znením rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/563/2015 z 10.2.2016, rozsudku NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 z 30.1.2019, uznesenia Ústavného súdu SR č. k. III.ÚS 124/2020-21 z 15.4.2020, a stanoviska NBS z 28.4.2016. Tieto rozhodnutia sú však na prejednávanú vec neaplikovateľné, keďže vychádzajú z iných skutkových okolností. Predovšetkým, v uvedených konaniach nebola posudzovaná zmluva o termínovanom úvere uzavretá správcom za účelom obnovy bytového fondu, na účet vlastníkov bytov; v uvedenom konaní bola posudzovaná zmluva o poskytnutí úveru s odkladacou podmienkou, do splnenia ktorej sa poskytnutý úver nepovažoval za hypotekárny (t. j. iný typ úverového produktu), v ktorej ako dlžníci vystupovali obyčajné fyzické osoby bez zastúpenia. Navyše, znenie bodov 4.6. (na ktoré poukazuje daný rozsudok KS v Žiline) a 5.5. Zmluvy v prejednávanej veci ani nie je totožné. Vzhľadom na uvedenú odlišnosť skutkových okolností oboch prípadov a odlišné znenie dojednaní zmlúv nie je možné automaticky prihliadať na to, že Krajským súdom v Žiline bolo určené, že ustanovenie bodu 4.6. zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/589/05 z 29.9.2005 je neprijateľnou podmienkou a je neplatné, t.j. nie je možné aplikovať ustanovenie § 53a ods. 1 O.z. Navyše rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/563/2015 z 10.2.2016 bolo zrušené uznesením NS SR sp. zn. 4Cdo/223/2016 z 25.10.2017.

Pokiaľ ide o stanovisko NBS, súd poukázal na skutočnosť, že v stanovisku (ktoré pre súd ani nie je záväzná) nie je vyjadrenie k bodu 5.5. Zmluvy, ale iba k bodu 12.1.1.1. Zmluvy (uplatnenie sankčného zvýšenia) - na základe ktorého ustanovenia však k zvýšeniu úrokového rozpätia v prejednávanej veci neprišlo.

Pokiaľ ide o rozhodnutie Okresného súdu Piešťany č. k. 14C/21/2017-500 z 13.8.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 25Co/90/2020-684 z 24.11.2021, súd poukázal na § 193 CSP, ktorý taxatívne vymenováva rozhodnutia, ktorými je súd viazaný. Poukazované rozhodnutie však nemožno podriaďovať ani pod jedno z tam uvedených rozhodnutí. Vzhľadom na uvedené sa záväznosť právoplatného výroku o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky netýka súdu. Ako z poukazovaného uznesenia NS SR sp. zn. 3Cdo/446/2013 z 9.10.2014 vyplýva, účelom § 53a O.z. je nepoužívanie neprijateľnej podmienky v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom, teda nie viazanosť súdu takýmto rozhodnutím.

Súd mal ďalej za to, že o neprijateľnú zmluvnú podmienku nejde aj z dôvodu, že v prípade úroku možno hovoriť o cene plnenia, pričom v zmysle § 53 ods. 1 O.z. účinného v čase uzavretia zmluvy sa ustanovenie o neprijateľných zmluvných podmienkach nevzťahuje na hlavný predmet plnenia a primeranosť ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Navyše, ustanovenie bodu 5.5. Zmluvy umožňuje zmenu úrokovej sadzby aj v prospech spotrebiteľa (keďže banka má možnosť meniť, a teda aj znížiť, nielen zvýšiť, úrokovú sadzbu), a preto tu chýba značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V bankovej praxi je obvyklé, že rovnako ako banka môže úrokové sadzby zvýšiť, môže ich na žiadosť klienta aj znížiť, čo sa v bankovej praxi aj bežne deje pri prehodnotení úverov na žiadosť klienta z dôvodu konkurenčného boja medzi bankami. V danom prípade však žalobcovia o zmenu úrokovej sadzby nepožiadali. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti, a

to, že v zmluve sú stanovené dôvody, pre ktoré môže banka zmeniť úrokovú sadzbu, žalobcovia mali možnosť požiadať o prehodnotenie zmeny miery rizika a úrokovej sadzby, preto zmluvnú podmienku, na základe ktorej došlo k zvýšeniu úrokového rozpätia, nie je možné považovať za neprijateľnú.

O neprijateľnú zmluvnú podmienku by nešlo ani v prípade, že by bola posudzovaná podľa § 53 ods. 1 až ods. 3 O.z. v súčasnom znení - uvedené ustanovenie ako výnimku z neprijateľnosti zmluvných podmienok určuje ich vzťah k hlavnému predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané, pričom za individuálne dojednané sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah (viď tiež ustanovenie § 53 ods. 12 O.z. v aktuálnom znení, v zmysle ktorého sa neprijateľnosť zmluvnej podmienky hodnotí so zreteľom na povahu služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy). Ak by teda aj v „spotrebiteľskej“ zmluve bola obsiahnutá podmienka, ktorá by svojim charakterom spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ale bola individuálne dojednaná, nepôjde o neprijateľnú zmluvnú podmienku - súd opätovne poukazuje na skutkové tvrdenie ktoré boli medzi stranami nesporné, a to že (minimálne k prvým zmluvám v roku 2006) prebehol riadny kontraktálny proces, v rámci ktorého mal žalobca možnosť pripomenovať jednotlivé ustanovenia zmluvy, keď tento procesu sa zúčastnili banka a správca, obaja ako podnikatelia. Z uvedeného potom vyplýva, že nešlo o formulárovú zmluvu, do ktorej dlžník nemá možnosť zasiahnuť, ale správca ako odborne spôsobilá osoba mal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy. Ustanovenie bodu 5.5. bolo v zmluvách z roku 2006 aj z roku 2010 totožné, čo vyplýva zo sťažnosti správcu z 18.1.2016 adresovanej NBS, kde sa pri väčšine zmlúv aj z rokov 2006 a 2010 odkazuje na rovnaký bod 5.5. zmluvy, a zmenu úrokovej sadzby v prípade zmeny miery rizika klienta, ako aj z oznámenia o zvýšení úrokového rozpätia, kde sa odkazuje na bod 5.5. pri zmluvách z roku 2006 aj z roku 2010 (totožnosť znenia bodu 5.5. zmlúv je súdu známa z jeho úradnej činnosti).

V zmysle § 53 ods. 4 písm. i/ O.z. (v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy) sa za neprijateľnú podmienku považujú ustanovenia zmluvy, ktoré umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve. K uvedenému súd uviedol, že sporné ustanovenie Zmluvy toto dodávateľovi neumožňuje. V čl. 5.5 sú stanovené dôvody, kedy je žalovaná oprávnená zvýšiť úrokovú sadzbu. Ďalšie neprijateľné zmluvné podmienky obsiahnuté v ust. § 53 ods. 4 O.z. nie je možné aplikovať na daný prípad. Neprijateľné podmienky však nie sú taxatívne vypočítané, keďže ustanovenie § 53 ods. 4 O.z. (v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy) obsahuje len ich demonštratívny výpočet. Súd preto posúdil neprijateľnosť tejto podmienky aj z pohľadu všeobecnej klauzuly, t. j. či nejde o ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd však ani pri takomto posúdení neprijateľnosť zmluvnej podmienky nezistil.

Banky a ich činnosť podliehajú regulácii na národnej a nadnárodnej úrovni (napr. Bazilejské dohovory) a sú povinné stanovovať podmienky úverov tak, aby zohľadňovali rizikovosť kapitálu. Z toho dôvodu je v bankovej praxi bežné, že úverové zmluvy (najmä tie uzavreté na dlhšie časové obdobie) obsahujú podmienky umožňujúce zvýšenie úrokovej sadzby zo strany banky. V Zmluve boli stanovené podmienky, za ktorých je banka oprávnená zvýšiť úrokovú sadzbu, a to zmena miery rizika klienta. Posudzovanie miery rizika klienta je v zmysle všeobecne známych skutočností komplexný proces banky, ktorý je v súčasnosti už vykonávaný technickými prostriedkami s použitím umelej inteligencie, pričom z dôvodu komplexnosti posudzovania (najmä pri úveroch na obnovu bytových domov, kde zrejme dochádza k posudzovaniu všetkých vlastníkov bytov) súd má za to, že nie je možné požadovať od žalovanej, aby uviedla konkrétny dôvod zvýšenia miery rizika klienta. Z tvrdení žalovanej, ako aj zo zápisníc o výsluchu svedkov predložených ako listinné dôkazy však vyplýva, že zvýšenie miery rizika vyplynulo z finančnej krízy, rastúcej nezamestnanosti a zvýšenia veku obyvateľov.

Súd pri posudzovaní neprijateľnosti zmluvnej podmienky prihliadol aj na čl. 5.8 Zmluvy, v zmysle ktorého je klient oprávnený jedenkrát za kalendárny rok požiadať banku o prehodnotenie miery jeho rizika a s tým súvisiace prehodnotenie úrokovej sadzby. Podľa tvrdení žalovanej, však k takémuto kroku žalobcov nikdy nedošlo.

K námietke žalobcov týkajúcej sa údajného nedoručenia oznámenia žalovanej o zvýšení úrokového rozpätia súd uviedol, že ani prípadné neoznámenie zvýšenia úrokového rozpätia by nemalo vplyv na platnosť a účinnosť zvýšenia úrokového rozpätia. Žalobcovia doložili predmetnú listinu k žalobe, z čoho je zrejmé, že im bola doručená. Žalobcovia uviedli svoje podozrenie, že oznámenie bolo doručené dodatočne (a žalovanou dodatočne vyrobené), pričom neuviedli, kedy konkrétne malo dôjsť k doručeniu predmetného oznámenia, keďže nebolo sporné, že oznámenie správcovi reálne doručené bolo. Zároveň

zo zápisnice o výsluchu D. F. vyplýva, že o zvýšení úrokového rozpätia vedeli ihneď po jeho zvýšení, jednak prebiehali rokovania s bankou a jednak bolo vidno, že platby úverov sú vyššie. Z uvedených dôvodov súd považoval tvrdenia žalobcov za účelové, navyše tak, ako bolo uvedené vyššie, aj v prípade, ak by sa preukázalo, že oznámenie bolo žalobcom doručené neskôr, táto skutočnosť by nemala vplyv na výsledok konania.

K námietke premlčania súd uviedol, že časť nároku sa javí ako premlčaná. Keďže však súd dospel k záveru, že nárok je v celom rozsahu nedôvodný, žalovaný sa bezdôvodne neobohatil, bolo by nadbytočné podrobne sa zaoberať otázkou premlčania nároku a vznesenou námietkou premlčania. Uplatnený nárok sa premlčuje v 2-ročnej subjektívnej a 3-ročnej objektívnej premlčacej dobe podľa § 107 ods. 1 a 2 O.z. Keďže žaloba bola podaná dňa 30.6.2016, premlčané by boli všetky plnenia urobené viac ako 3 roky pred podaním žaloby, t. j. v trojročnej objektívnej premlčacej dobe. V prejednávanej veci by pritom nebolo možné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu, pretože v konaní nebol preukázaný úmysel žalovanej bezdôvodne sa obohatiť, keď zvýšenie úrokového rozpätia malo základ priamo v zmluve (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 11Co/58/2019-398 z 30.6.2020). V prípade subjektívnej premlčacej doby by súd prihliadal na to, že správca o zvýšení úrokového rozpätia vedel už od počiatku (zápisnice z výpovede D. F.). Súd by nepovažoval námietku premlčania za rozpornú s dobrými mravmi, keďže neboli preukázané žiadne výnimočné okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali na námietku premlčania neprihliadnuť. Tieto okolnosti musia byť pritom naplnené v natoľko výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do právnej istoty, akým je neumožnenie práva uplatniť námietku premlčania (uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 25Cdo 2648/2003 z 31.8.2004). Z dôvodu, že plnenie úrokov dlžníkom po zvýšení úrokového rozpätia nepredstavuje bezdôvodné obohatenie, keď súd dospel k záveru, že žalovaná bola oprávnená zvýšiť úrokové rozpätie, čl. 5.5 Zmluvy, ktorý jej umožňoval zvýšiť úrokové rozpätie, je dostatočne určitý a nepredstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

V časti o trovách konania svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 CSP, vecne plným úspechom žalovanej v spore, čo v konečnom dôsledku znamená nárok žalovanej voči žalobcovi na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v plnom rozsahu. Súd v konaní nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podal včas odvolanie žalobca, s návrhom na jeho zmenu vyhovením žalobe príp. jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedol odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP. Prvoinštančný rozsudok je podľa neho nespravodlivý, odporuje účelu a významu spotrebiteľského práva, upraveného tak národnými a nadnárodnými právnymi predpismi. Rozhodnutie prvoinštančného súdu je preto nejasné, právne neudržateľné, svojvoľné, chaotické, formalistické, arbitrárne a vykonštruované, bez akejkoľvek opory v platnej legislatíve, ako aj vo vykonanom dokazovaní. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné.

Súd nekonkretizoval zmluvné dôvody zmeny úrokového rozpätia v čl. 5.5 Zmluvy a neaplikoval na znenie článku 5.5 zákonné ustanovenia o neprijateľných zmluvných podmienkach. Citoval zo 48. a 49. bodu odôvodnenia rozsudku, s tým, že viac sa súd nevenuje a bližšie nešpecifikuje zmluvné dôvody, ktoré ho k danému názoru viedli. Ani sa nezaobrá konkrétnou „zmluvných dôvodov.“ Žalovaná sama vo svojich vyjadreniach nešpecifikovala zmluvný dôvod v zmysle čl. 5.5 Zmluvy, ktorý aplikovala, len uvádzala, že: „Žalovaná pristúpila k zmene úrokovej sadzby na základe legitímneho právneho dôvodu, v súlade s čl. 5 ods. 5.5. Zmluvy o úvere, pri zmene miery rizika klienta, ku ktorej dospela v rámci interného prehodnotenia komplexných ukazovateľov návratnosti úveru.“ Súd sám konštatuje, že dôvodom zmeny úrokového rozpätia je: „zvýšenie miery rizika vyplynulo z finančnej krízy, rastúcej nezamestnanosti a zvýšenia veku obyvateľov“, čo však nie je dôvod na zvýšenie úrokového rozpätia v zmysle čl. 5.5 Zmluvy. Ani žalovaná a ani súd nedefinoval, o koľko percent a za akej situácie môže dôjsť k zvýšeniu úrokového rozpätia. Citoval § 53 ods. 4 písm. i/ a j/ O.z. s tým, že Článok 5.5 obsahuje obe špeciálne skutkové podstaty neprijateľných zmluvných podmienok upravené v § 53 ods. 4 O.z., čo súd nevyhodnotil vôbec. Teda jedná sa o špeciálne klauzuly neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmysle § 53 ods. 4 písm. i/ a j/ O.z., ktoré sú vždy neplatné v zmysle § 53 ods. 5 O.z., i keby boli individuálne dojednané. Nejedná sa o generálnu klauzulu neprijateľnej zmluvnej podmienky uvedenú v § 53 ods. 1 O.z., pri ktorej je možné posudzovať individuálne dojednanie, ale o osobitnú skutkovú podstatu neprijateľných zmluvných podmienok uvedenú v § 53 ods. 4 O.z., ktorá je neplatná ex lege v zmysle § 53 ods. 5 O.z. (v súlade s Prílohou smernice 93/13/EHS tzv. Grey list). Cieľom

právnej úpravy podľa § 53 ods. 1 O.z. je úprava generálnej neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá oprávňuje podrobiť súdnemu prieskumu aj ďalšie neprijateľné zmluvné podmienky neobsiahnuté v § 53 ods. 4 O.z. a v Prílohe Smernice obsahujúcej Grey List neprijateľných zmluvných podmienok. Teda ustanovenie § 53 ods. 1 O.z. reaguje na „kreativitu“ dodávateľov pri tvorbe nových a nových neprijateľných zmluvných podmienok a ich dopĺňanie o „novinky“ vytvorené v budúcnosti dodávateľmi pri honbe za dosahovaním zisku. Súd vo svojom odôvodnení vyslovene tápa, pričom vytrhuje z kontextu všetky skutkové podstaty neprijateľných zmluvných podmienok, či už sa jedná o generálnu klauzulu v zmysle § 53 ods. 1 O.z. alebo špeciálne klauzuly v zmysle § 53 ods. 4 O.z., a následne ich spája do jednej neprijateľnej zmluvnej podmienky, vid' nezrozumiteľná argumentácia prvoinštančného súdu v dôvodnení rozsudku. Súd posudzuje „predmet plnenia resp. ceny plnenia“ a „značnú nerovnováhu“ ako pri generálnej neprijateľnej podmienke v zmysle § 53 ods. 1 O.z. Súd konštatuje v bode 46 odôvodnenia: „Súd má ďalej za to, že o neprijateľnú zmluvnú podmienku nejde aj z dôvodu že v prípade úroku možno hovoriť o cene plnenia,.....“ Predmetom konania je neprijateľná zmluvná podmienka umožňujúca zmenu „hlavného predmetu plnenia resp. ceny plnenia“ (§ 53 ods. 1 O.z. platný v čase uzatvorenia zmluvy a v súčasnosti), a predmetom sporu nie je pôvodne dojednaný hlavný predmet plnenia resp. ceny plnenia. Predmetom konania, ako aj predmetom právneho posúdenia je zmenová klauzula obsiahnutá v článku 5.5 s odkazom na § 53 ods. 4 písm. i/ a j/ O.z. Pojem „značná nerovnováha“ v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa je potrebné vykladať v zmysle Rozhodnutia ESD C-415/11 „Aziz“: „Článok 3 ods. 1 smernice ...sa má vykladať v tom zmysle, že: – pojem „značná nerovnováha“ ku škode spotrebiteľa treba posúdiť na základe analýzy vnútroštátnych právnych predpisov uplatňovaných v prípade absencie dohody medzi zmluvnými stranami s cieľom posúdiť, či a prípadne v akej miere je ... postavenie spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy nevýhodnejšie než právne postavenie zakotvené v ... práve. – na účely určenia, či dôjde k nerovnováhe „napriek požiadavke dobrej viery“, treba preveriť, či ... dodávateľ, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne, mohol rozumne očakávať, že by tento spotrebiteľ súhlasil s dotknutou podmienkou po individuálnom dojednaní.“ Pri otázke, či podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu treba predovšetkým zohľadniť právne predpisy, ktoré by sa uplatnili v prípade neexistencie zmluvnej podmienky. Na základe takejto porovnávacej analýzy je možné posúdiť, či a prípadne do akej miery je právne postavenie spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy nevýhodnejšie než právne postavenie zakotvené v platnom právnom poriadku. Zároveň súd skúma, či dodávateľ, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne, mohol rozumne očakávať, že by tento spotrebiteľ súhlasil s takouto podmienkou po individuálnom dojednaní. (Mohamed Azit, C 415/2011) Článok 5.5 zmluvy umožňuje zmeniť banke jednostranne úrokovú sadzbu, kedykoľvek, automaticky bez dodatku, na základe vlastného rozhodnutia, netransparentným a nejasným spôsobom. Článok 5.8 zmluvy umožňuje spotrebiteľom jedenkrát ročne a za poplatok určený v Sadzobníku poplatkov požiadať banku o prehodnotenie miery rizika, o ktorom však rozhoduje zase len banka, nie spotrebiteľa. Uvedené ustanovenie aj po formálnej aj po materiálnej stránke spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, nakoľko spotrebiteľ nemôže sám jednostranne rozhodnúť o zmene, tak ako je to v prípade banky, ale musí splniť nasledujúce podmienky: 1. Písomne požiadať, 2. Zaplatiť poplatok určený v Sadzobníku poplatkov, 3. Len 1 x ročne, 4. Rozhoduje banka, či vyhoví alebo nie, 5. Banka má svojvoľu, rozhoduje sa na základe neexistujúcich /netransparentných pravidiel a netransparentným spôsobom. Tieto zmluvné podmienky, tak ako sú koncipované, sú nejasné a neprimerané a jednoznačne stavajú spotrebiteľa do nevýhodnejšej pozície oproti veriteľovi, a to osobitne pokiaľ ide o právo banky sa rozhodnúť o zvýšení svojej vlastnej marže – teda zisku. Z dôvodov, ktoré sú formulované príliš široko, nejednoznačne a môžu byť zo strany banky uplatnené svojvoľne, predmetné zmluvné podmienky sú v dôsledku uvedeného netransparentné, a preto neprijateľné. V tejto súvislosti sa poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 23. apríla 2015 vo veci C-96/14 Jean Claude Van Hove proti CNP Assurances SA, v ktorom Súdny dvor spresnil, že požiadavka transparentnosti zmluvných podmienok stanovená Smernicou 93/13 nemôže byť obmedzená len na ich zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska. Naopak, keďže systém ochrany zavedený Smernicou 93/13 vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s podnikateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, najmä pokiaľ ide o úroveň informovanosti, táto požiadavka transparentnosti sa musí chápať široko (obdobne aj v rozsudku Kásler a Káslerová, C-26/13, ako aj Matej, C-143/13). Ďalej Súdny dvor Európskej únie rovnako zdôraznil, že zmluvné podmienky možno považovať za sformulované jasne a zrozumiteľne, ak sú pre spotrebiteľa zrozumiteľné nielen z gramatického hľadiska, ale zároveň transparentne opisujú konkrétne fungovanie poistného mechanizmu s prihliadnutím na zmluvný rámec, do ktorého patria, aby spotrebiteľ bol schopný na základe jasných a zrozumiteľných kritérií posúdiť hospodárske dôsledky, ktoré z toho pre neho vyplývajú. Pokiaľ to tak nie je, vnútroštátny súd môže posúdiť prípadný klamlivý charakter dotknutej podmienky.

Súdny dvor Európskej únie pritom ustálil, že zmluvné podmienky musia byť „vždy“ formulované jasne a zrozumiteľne (Kásler a Káslerné Rábai, C-26/13). Základným princípom civilného práva je princíp pacta sunt servanda, ktorý hovorí, že zmluvy sa majú dodržiavať. Z neho vyplýva zásada nezmeniteľnosti zmluvy jednostranným úkonom zmluvnej strany. Tá je vyjadrená najmä v § 493 O.z. a § 516 ods. 1 O.z. Z tejto zásady existujú zákonné výnimky, ktorých účelom je prispôbenie existujúceho kontraktu zmeneným podmienkam (nastolenie rovnováhy plnenia a protiplnenia). V rámci zmluvnej voľnosti si strany taktiež môžu dohodnúť ďalšie podmienky, za ktorých jedna alebo obe strany môžu zmeniť obsah zmluvy jednostranným úkonom. Akákoľvek jednostranná zmena musí mať základ buď v zákone alebo v zmluve. Základným kritériom posudzovania oprávnenosti nároku na vykonanie jednostrannej zmeny je prijateľnosť zmenovej klauzuly v zmysle § 53 O.z. a ďalej tiež súlad s požiadavkami osobitných zákonných predpisov. Dôvod zmeny musí byť dostatočne transparentný a v zmluvnej podmienke výslovne uvedený. Nestačí preto, aby zmluvná podmienka len zopakovala všeobecný zmluvný pojem vecného dôvodu. Vecnosť dôvodu znamená, že má objektívnu povahu, teda príčina leží mimo konania dodávateľa, je nezávislá od jeho vôle. Táto príčina by nemala predstavovať riziko, ktoré by z povahy zmluvy mal znášať dodávateľ. Prípady zlej praxe –klauzuly, ktoré umožňujú zmenu zmluvy z dôvodu: „vecného dôvodu“, zmeny obchodnej politiky, rozhodnutia predstavenstva. Neprijateľnosť v dôsledku v zmluve príliš neurčito vymedzeného dôvodu zmeny nemožno konvalidovať tým, že dodávateľ dôvod konkretizuje následne v oznámení. O existencii vážneho objektívneho dôvodu je poskytovateľ povinný informovať v oznámení tak, aby mohol spotrebiteľ uvážiť, či tento dôvod skutočne existuje. Pre splnenie podmienky tohto ustanovenia je potrebné, aby klauzula ukladala poskytovateľovi povinnosť v oznámení tento dôvod poskytnúť. Nestačí, že dôvod v čase oznámenia objektívne existoval. Aby zmenová klauzula prešla testom prijateľnosti a splnila požiadavky pre výnimku podľa § 53 ods. 15 a/ alebo b/ O.z., musí v nej byť explicitne zakotvené všetko, čo predmetné ustanovenie vyžaduje. Nepostačuje iba faktické naplnenie požiadaviek pri uskutočňovaní jednostrannej zmeny. Z O.z. je možné indukciou odvodiť zásadu, že zmluvnú stranu môžu zaväzovať iba také zmluvné ustanovenia, s ktorými mala možnosť sa vopred oboznámiť. Toto pravidlo je chránené proti zmluvnému prelomeniu zákazom zmluvných podmienok, ktoré má spotrebiteľ plniť a s ktorými nemal možnosť sa oboznámiť pred uzavretím zmluvy (§ 53 ods. 4 písm. a/ O.z.) alebo ktoré požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný (§ 53 ods. 4 písm. v/ O.z.). Oznámenie o vykonaní tohto oprávnenia je preto nutnou podmienkou zmeny obsahu zmluvy. Pokiaľ sa pre zmenu vyžaduje existencia aprobovaného dôvodu, je nevyhnutnou obsahovou náležitosťou oznámenia aj dostatočne určité a zrozumiteľné objasnenie dôvodu zmeny. Na základe oznámenia by mal byť spotrebiteľ schopný posúdiť, či došlo k naplneniu dôvodu uvedeného v zmenovej klauzule. Pokiaľ zo zmenovej klauzuly vyplýva právo na výpoveď zmluvy, musí byť táto skutočnosť uvedená v oznámení. Oznámenie o zmene nemusí nutne obsahovať celú zmenu v jej úplnosti. Musí však obsahovať podstatné informácie o vykonanej zmene. Pokiaľ oznámenie obsahuje podstatné informácie, je možné na oznámenie detailov využiť techniku odkazu podobne, ako je to pri inkorporácii všeobecných obchodných podmienok. Odkaz však nesmie spotrebiteľovi neprimerane sťažiť získanie kompletnej informácie. Rozsudok SD EÚ vo veci C-26/2013 Árpád Kásler, Hajnalka Káslerné Rábai proti OTP Jelzálogbank Zrt uviedol: „Vzhľadom na takéto znevýhodnené postavenie smernica 93/13 zväzuje členské štáty stanoviť mechanizmus, ktorý zabezpečí, aby sa nekalé podmienky, ktoré neboli individuálne dohodnuté, mohli preskúmať, aby sa posúdila ich prípadná nekalá povaha. V rámci tohto vnútroštátneho súdu prislúcha, aby vzhľadom na kritériá uvedené v článku 3 ods. 1 a článku 5 smernice 93/13 stanovil, či za konkrétnych okolností daného prípadu takéto podmienka zodpovedá požiadavkám dobrej viery, rovnosti a transparentnosti stanoveným touto smernicou (pozri v tomto zmysle rozsudky v veciach Invitel, C-472/10, EU:C:2012:242, bod 22, a RWE Vertrieb, C-92/11, EU:C:2013:180, body 42 až 48).“ „Prítom pokiaľ ide o tento článok 5, Súdny dvor už rozhodol, že informácie pred uzavretím zmluvy o zmluvných podmienkach a dôsledkoch tohto uzavretia majú zásadný význam pre spotrebiteľa. Najmä na základe týchto informácií sa tento spotrebiteľ rozhoduje, či sa chce zmluvne zaväzovať podnikateľovi v súlade s podmienkami, ktoré tento podnikateľ vopred pripravil (pozri rozsudok RWE Vertrieb, C-92/11, EU:C:2013:180, bod 44). Súd poprel účel a význam spotrebiteľského práva v zmysle § 54 ods. 1 O.z. ako aj v zmysle § 3 ods. 3 zákona 250/2007 Zz o ochrane spotrebiteľa, pričom základnou povinnosťou žalovanej v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona 250/2007 Zz o ochrane spotrebiteľa, je, že predávajúci nesmie používať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Prvoinštančný súd poprel význam smerníc: Smernica (EÚ) 2019/2161, ktorou sa mení smernica 93/13/EHS a smernice 98/6/ES, 2005/29/ES a 2011/83/EÚ, pokiaľ ide o lepšie presadzovanie a modernizáciu predpisov EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/27/ES z 19. mája 1998 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov (Mimoriadne vydanie Ú. v.

EÚ, kap. 15/zv. 4; Ú. v. ES L 166, 11. 6. 1998) v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES z 25. mája 1999 (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 15/zv. 4; Ú. v. ES L 171, 7. 7. 1999), smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES z 8. júna 2000 (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 13/zv. 25; Ú. v. ES L 178, 17. 7. 2000), smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/65/ES z 23. septembra 2002 (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 6/zv. 4; Ú. v. ES L 271, 9. 10. 2002), smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 (Ú. v. EÚ L 149, 11. 6. 2005). Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 („smernica o nekalých obchodných praktikách“) (Ú. v. EÚ L 149, 11. 6. 2005) Smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 15/zv. 2; Ú. v. ES L 95, 21. 4. 1993). Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/22/ES z 23. apríla 2009 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov (kodifikované znenie) (Ú. v. EÚ L 110, 1. 5. 2009) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (Ú. v. EÚ L 304, 22. 11. 2011) a judikatúry SD EÚ zakotvujúcej koncept ex offio ochrany spotrebiteľa. Teda, ak by aj bola neprijateľná zmluvná podmienka individuálne dojednaná (čo však popiera), mala podstúpiť súdnu prieskum, či zmluvná podmienka upravená spotrebiteľskou zmluvou sa neodchyľuje od ustanovení Smerníc a O.z. v neprospech spotrebiteľa. Súd mal teda vykonať právnu kvalifikáciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, uviesť a vysvetliť prečo použil danú právnu kvalifikáciu a následne sa vysporiadať s potrebou individuálneho dojednávania.

Súd nevykonal právne posúdenie neprijateľnej zmluvnej podmienky obsiahnutej v právoplatnom rozhodnutí súdov SR, na ktoré žalobca už pri podanej žalobe poukázal. Nevykonanie právnej kvalifikácie resp. jej nesprávna právna kvalifikácia je základom zmätočnosti celého súdneho konania. Citoval § 53a ods. 1 a § 53d O.z. a § 4 ods. 10 zákona 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Príkladom žalobca predložil napr. rozsudok NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 z 30.1.2019, spolu s uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 124/2020-21 z 15.4.2020, pričom v celom rozsahu odkázal na argumentáciu vyššie menovaných súdov, v ktorom už súdy vyhlásili zmluvnú podmienku za neprijateľnú. V tomto prípade súdy posudzovali čl. 4.6 zmluvy o úvere, avšak jednoznačne prezentuje postoj vyšších súdnych autorít k pojmom „miera rizika klienta“ a „rating klienta“ vo vzťahu k žalovanému aj jeho zmluvám. Okresný súd Žilina (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 24.9.2015 sp. zn. 14C/295/2014 druhým výrokom určil, že bod 4.6 Zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/128/05 z 10. mája 2005 uzatvorenej medzi žalobcami a žalovanou v znení: „Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu podľa bodu 4.4. Zmluvy v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika Klienta. Zmena miery rizika Klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou rizikovej váhy Klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika Klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase podpisu Úverovej zmluvy v porovnaní so skutočnosťami platnými v čase vykonávanej zmeny. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je Banka oprávnená uskutočniť automaticky, bez dodatkov k Úverovej zmluve“. V prejednávanom prípade zmluva obsahuje čl. 5.5 s nasledovným znením: „Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika Klienta. Zmena miery rizika Klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu Klienta stanoveného Bankou, alebo so zmenou rizikovej váhy Klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika Klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je Banka oprávnená uskutočniť automaticky, bez dodatkov k Úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu v primeranej lehote oznámi Klientovi.“. Rozdiely sú v tom, že podľa bodu 5.5. Zmluvy je možné dokonca alternatívne meniť úrokovú sadzbu aj z dôvodu „zmeny ratingu Klienta stanoveného Bankou“, pričom na rozdiel od vyhláseného neplatného ustanovenia čl. 4.6 obsahuje ešte najurčitejšie a nezrozumiteľnejšie pojmy („v čase ich ostatného posúdenia“ alebo „s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami“). Zmluva neobsahuje definíciu pojmov „miera rizika klienta“ a ani „zmena ratingu klienta“. Znenie čl. 4.4 (alebo poprípade čl. 4.6 vid' rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/471/2015 z 28.6.2016) a čl. 5.5 zmlúv nemusí byť formalisticky totožné s odkazom na § 53a ods. 1 O.z. Má za to, že článok 5.5. je ešte viac neurčitý, ako článok 4.6, nakoľko odkazuje na variantnosť dôvodov zmeny úrokovej sadzby, na neurčité časové ohraničenie („v čase ich ostatného posúdenia“) alebo na neurčité parametre, od ktorých sa odvíja zmena úrokovej sadzby („s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami“). Záver súdu je zjavne nesprávny. Právna kvalifikácia oboch zmlúv je totožná, obe zmluvy boli uzatvorené podľa § 497

Obchodného zákonníka. Obe zmluvy boli uzatvorené medzi spotrebiteľmi, dokonca v prejednávacom prípade s väčším množstvom, ktorí sa ani osobne nezúčastnili kontraktačného procesu. Obe zmluvy sa týkali aj financovania bývania prípadne obnovy bývania, pričom súd nesprávne vec právne kvalifikoval s poukazom na § 24a ZoSÚ. Zastúpenie správcom nemá žiadny vplyv na postavenie spotrebiteľov, resp. spotrebiteľský prvok. Napriek zákonnej povinnosti dodávateľa zdržať sa používania neprijateľnej zmluvnej podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi, v prípade existencie súdneho rozhodnutia, súd túto skutočnosť neskúmal a preklenul ju nezrozumiteľnou argumentáciou v odôvodnení rozsudku, pričom súd svojvoľne skonštatoval, že nie je možné aplikovať § 53a ods. 1 O.z. z dôvodu „neaplikovateľnosti daných rozsudkov kvôli iným skutkovým okolnostiam“ (iný účel, zastúpenie správcom, znenie článkov 4.6 a 5.5 nie je totožné), sám si vytvoril vlastnú výnimku z O.z. Súd nevykonal žiadne posúdenie, či si plní dodávateľ túto zákonnú povinnosť v kontexte s § 305 a 306 CSP neposúdil, či neexistujú aj iné rozsudky súdu, ktoré by sa týkali konkrétnej podmienky alebo podmienky s rovnakým významom a nevyhľadal judikatúru, ktorou bola inými súdmi uložená povinnosť žalovanému vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Výrokom č. IV. rozsudku Okresného súdu Piešťany č.k. 14C/21/2017-500 z 13.8.2020 v skutkovo a obsahovo totožnej veci Okresný súd Piešťany určil, že ustanovenie bodu 5.5 zmluvy o termínovanom úvere č. 06/093/08 zo dňa 16.12.2008 v znení: „Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika klienta. Zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta stanoveného Bankou, alebo zmenou rizikovej váhy klienta podľa pravidiel stanovených Národnou Bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika Klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu v primeranej lehote oznámi Klientovi“, je neprijateľnou podmienkou a je neplatná. Súd dospel k záveru, že takéto ustanovenie zmluvy pripúšťa rôzny výklad a umožňuje uplatniť svojvoľu žalovanej - banky pri jednostrannej zmene úrokovej sadzby a tým výrazne znevýhodniť vlastníkov bytov ako spotrebiteľov. Predmetné ustanovenie zmluvy je neurčité, pričom jeho neurčitosť spočíva v skutočnosti že používa pojem „miera rizika klienta“, ktorý nie je v zmluve jasne definovaný a vysvetlený, čo potvrdila vo svojom vyjadrení aj žalovaná. Túto neurčitosť nie je možné odstrániť výkladovými pravidlami stanovenými v § 35 ods. 2 O.z. Neumožňuje spotrebiteľom predpokladať obsah zmien úrokovej sadzby, ktoré môžu nastať v budúcnosti. Neumožňuje spotrebiteľom alebo správcovi, ktorý koná v ich mene a na ich účet, pričom mu zmluva aj ukladá ako správcovi výslovne povinnosti prispôbiť svoje správanie tak aby túto „mieru rizika“ na svojej strane znížili prípadne aspoň nezvýšili. Takéto ustanovenie je neprijateľnou podmienkou nakoľko je v priamom rozpore s ust. § 53 ods. 4 písm. i/ O.z., a teda umožňuje žalovanej ako dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve, nakoľko dôvod, pre ktorý môže žalovaná k takejto zmene jednostranne pristúpiť je v zmluve vymedzený len neurčito, resp. príkladmo odkazuje na skutočnosti s ktorými môže takáto zmena miery rizika súvisieť s uvedeným slovného spojenia „predovšetkým“ z čoho je možné vyvodiť že nie „výlučne“. Predmetné ustanovenie poukazuje na zmenu ratingu klienta stanoveného bankou, zmenu rizikovej váhy klienta podľa pravidiel stanovených NBS a že rozhodujúce pre posúdenie sú skutočnosti platné v čase ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi skutočnosťami. Z úverovej zmluvy však nevyplýva akým spôsobom a na základe akých skutočností stanovila banka rating klienta pri uzatváraní zmluvy resp. jeho rizikovú váhu podľa pravidiel NBS. Skutočnosť, že žalovaná v rámci argumentácie uviedla, že konkrétne metódy posudzovania rizík klienta predstavujú obchodné tajomstvo, ktoré banka nezverejňuje ani nesprístupňuje, len dokresľuje, že spotrebiteľ na základe ustanovenia bodu 5.5 zmluvy nemá možnosť zistiť či žalovaná ako banka pri zmene úrokovej miery /a to či už v jeho prospech alebo neprospech/ postupovala v súlade alebo v rozpore s predmetným dojednaním, nakoľko jeho všeobecnosť neumožňuje riadne zistiť jeho obsah. Rozhodnutie o zmene úrokovej miery je tak ponechané na jednostrannom rozhodnutí žalovanej bez jasných, určitých a predvídateľných podmienok, čo samo o sebe zakladá zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 25Co/90/2020–684 z 24. 11.2021 bol rozsudok Okresného súdu Piešťany č. k. 14C/21/2017-500 zo dňa 13.8.2020 potvrdený. Súd mal skúmať, či neexistujú aj iné právoplatné rozsudky obsahujúce neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa čl. 5.5 alebo podmienku s rovnakým významom, čo však súd vôbec nevykonal a ani žalobcom predložené rozsudky nepreskúmal z hľadiska § 53a ods. 1 O.z. a § 53d O.z. Súd nesprávne právne vec posúdil v zmysle § 53 ods. 2 O.z., hoci žalobca na túto skutočnosť opakovane počas súdneho konania poukazoval a nahradil zákonnú požiadavku individuálneho dojednávania zmluvy so spotrebiteľmi, teda možnosť spotrebiteľa oboznámiť sa so zmluvnými podmienkami pred samotným podpísaním zmluvy a možnosť ovplyvniť obsah zmluvy pred podpísaním zo strany spotrebiteľa, možnosťou

tretej osoby oboznámiť sa so zmluvnými podmienkami (správcu), čo však nemá oporu v § 53 ods. 2 O.z. a je v rozpore s § 54 ods. 1 O.z. Spotrebiteľom sú bez pochyby jednotliví vlastníci bytov a nebytových priestorov, nie správca, alebo iný zákonný, prípadne zmluvný zástupca. V prípade, ak by platila hypotéza predostretá súdom, na zbavenie sa spotrebiteľských záväzkov by postačilo napríklad zastúpenie spotrebiteľov zamestnancom banky pri dojednávaní úveru, čo je absurdné. Súd však preklenul nedostatok individuálneho dojednávania spotrebiteľmi cez priebeh „kontraktačného procesu“ medzi zamestnancami banky a zástupcom správcu, čo je neprípustné a nemá oporu v ustanoveniach O.z. Dokonca v zmysle § 54 ods. 1, druhá veta OZ: „Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.“ Teda ani podpisom zmluvy o výkone správy, prípadne plnomocenstva si spotrebiteľ nemôže zhoršiť svoje postavenie. Súd nesprávne právne vec posúdil § 52 a nasl. O.z. a zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý v žiadnom prípade nemožuje z dôvodu zákonného zastúpenia správcom spotrebiteľský prvok a postavenie spotrebiteľov, čo súd uvádza ako jeden z hlavných argumentov zamietnutia žaloby.

Súd nesprávne právne vec posúdil absolútnu neplatnosť neprijateľnej zmluvnej podmienky zmysle § 37 ods. 1 O.z. (neplatnosť pre nezrozumiteľnosť a neurčitosť neprijateľnej zmluvnej podmienky) a 39 O.z. (neplatnosť pre rozpor neprijateľnej podmienky so zákonom a dobrými mravmi), hoci neplatnosť súd posudzuje bez návrhu ex officio. Nesprávne právne posúdenie podľa § 37 ods. 1 O.z. a nevykonanie právneho posúdenia podľa § 39 O.z. malo vážny dopad na vady celého súdneho konania. Zarážajúce a tendenčné je vyjadrenie súdu v bode 40 Odôvodnenia rozsudku, kde súd konštatuje, že neskoršie spochybňovanie určitosti ustanovenia čl. 5.5 zmluvy súd považuje za účelové. Pokiaľ má súd za účelové konanie argumentáciu právnymi predpismi v rámci procesného útoku v záujme spotrebiteľov, tak je to nepochopiteľné, ak nadôvažok túto povinnosť má sám súd ex officio - bez nutnosti upozorňovať na túto skutočnosť zo strany žalobcu. Skúma sa, či zmluvná podmienka je formulovaná zrozumiteľne v širšom kontexte v súvislosti so smernicou 93/13/EHS „in plain intelligible language“, t. j. jasne a zrozumiteľne. (Vah Hove, C 96/2014) Ak je zmluvná podmienka nezrozumiteľná alebo nejasná a ak nejasnosť alebo nezrozumiteľnosť zmluvnej podmienky spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, možno ju vyhodnotiť ako NZP a nie je potrebné pokračovať v skúmaní ďalších dôvodoch neprijateľnosti. (Matei V 143/2013, Kásler C 26/2013, Van Hove C 96/2014) Požiadavka transparentnosti zmluvných podmienok stanovená smernicou 93/13 by teda nemala byť obmedzená len na ich zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska. Podobne rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-96/2014 Jean Claude Van Hove proti CNP Assurances SA uvádza: „Podmienky týkajúce sa hlavného predmetu poisťovnej zmluvy možno považovať za sformulované jasne a zrozumiteľne, ak sú pre spotrebiteľa zrozumiteľné nielen z gramatického hľadiska, ale zároveň transparentne opisujú konkrétne fungovanie poisťovného mechanizmu s prihliadnutím na zmluvný rámec, do ktorého patria, aby spotrebiteľ bol schopný na základe jasných a zrozumiteľných kritérií posúdiť hospodárske dôsledky, ktoré z toho pre neho vyplývajú. Pokiaľ to tak nie je, vnútroštátny súd môže posúdiť prípadný klamlivý charakter dotknutej podmienky.“ Obdobný právny názor vyjadril Súdny dvor Európskej únie taktiež napríklad aj v rozsudku vo veci C-143/2013 Bogdan Matei, Ioana Ofelia Matei proti SC Volksbank România SA. Súd chabo vysvetľuje zrozumiteľnosť a určitosť článku 5.5 v bode 39 Odôvodnenia, sám súd nezrozumiteľne a nevysvetliteľne vysvetľuje pojem „miera rizika klienta“ a „rating klienta“, (pojmy „miera rizika klienta“ a „rating klienta“ sú ekonomickými pojmami, ktorých význam musel byť žalobcovi ako správcovi a zároveň podnikateľovi zrejmy), to je celé čo k veci, súd uviedol, teda že tieto „pojmy sú ekonomicky všeobecne známe“. Súd necituje celé znenie slovného spojenia „zmena miery rizika Klienta súvisiaca so zmenou ratingu Klienta stanoveného bankou alebo zmenou rizikovej váhy Klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska, ale účelovo vytrháva časť vety z kontextu, pričom ak by sa súd zaoberal celým znením čl. 5.5, bol by dospel k záveru, že pravidlá NBS týkajúce sa zmeny rizikovej váhy spotrebiteľa neexistovali ani v čase uzatvorenia zmluvy a ani dodnes. Takisto neexistovali ani pravidlá stanovené bankou na zmenu ratingu Klienta, banka nikdy netvrdila, že by nejaké existovali, len odkazovala na kritériá posudzovania rizika nikomu neznáme, lebo sú obchodným tajomstvom banky. Súd nerešpektujúci ustanovenia § 54 ods. 2 O.z. nevyložil obsah zmluvy zákonným spôsobom teda priaznivejším pre spotrebiteľa. Súdu sme ako pomôcku predložili rozsudky iných súdov, ktoré sa výkladom zaoberali a dospeli k opačnému záveru, viď strana 6 posledný odsek. Podľa čl. 5.5 zmluvy ustanovenia nie je možné ani úrokové rozpätie meniť, len úrokovú sadzbu. Súd neposúdil článok 5.5 s ohľadom jeho neurčitosti a nezrozumiteľnosti podľa § 37 ods. 1 O.z., vychádzal z výsluchu D. E. F. z iných súdnych konaní, avšak jeho výpoveď nemá žiadny vplyv na neurčitosť resp. nezrozumiteľnosť článku 5.5. Zmluvy. Z absolútne neplatného právneho úkonu právne následky nemôžu nastať, a to ani dodatočným schválením (ratihabíciou), ani odpadnutím vady prejavu vôle

(konvalidáciou), resp. konsenzuálnym súhlasom. Na túto neplatnosť musí súd prihladať aj bez návrhu (ex officio) z úradnej povinnosti. Absolútna neplatnosť je objektívna, nemá nič spoločné s vnímaním strán, teda súd ju má posúdiť priamo z textu predloženej zmluvy o úvere. Súd sa snaží tento nedostatok prekenuť cez tvrdenie, že „akože dohoda“ D. G. a D. F. odstraňuje neurčitost' a nezrozumiteľnosť zmluvy, a tým pádom je ujednanie čl. 5.5. zmluvy zrozumiteľné a určité. Súd sa ani nezaoberal rozporom so zákonom (O.z. a zákon o ochrane spotrebiteľa) a s dobrými mravmi podľa § 39 O.z. žalovanou predložených neprijateľných zmluvných podmienok, na ktorý v rámci procesnej obrany upozorňoval opakovane. Ani pri uplatnení princípov spravodlivosti a dobrých mravov pri výkone práv a povinností nemá súd možnosť dodatočne zväžiť, či absolútnu neplatnosť úkonu „uzná alebo neuzná“ (resp. či ju zohľadní alebo nezohľadní). Na dôvod zakladajúci absolútnu neplatnosť právneho úkonu musí súd vždy prihladať, a to aj bez návrhu (z úradnej povinnosti – ex officio). Prvoinštančný súd postupoval v rozpore s platnou legislatívou a judikatúrou SD EÚ (rozsudok RWE Vetrieb“(C-92/11), rozsudok C-26/13. Súd zjavne nevykonal právne posúdenie čl. 5.5 a logicky a konzistentne nevysvetlil, prečo považuje čl. 5.5 za určitý a zrozumiteľný, teda ako si spotrebiteľia mohli vyložiť toto ustanovenie a či mali vedomosť v každom čase, v akom rozsahu je žalovaný ako banka oprávnený pristúpiť k zmene úrokového rozpätia a na základe akých skutočností a podmienok. Teda článok 5.5 bol neplatný už v čase jeho predloženia dodávateľom správcovi pre rozpor s platným zákonom.

Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým tvrdeniam - § 365 ods. 1 písm. f/ CSP. Súd v právnej kvalifikácii opomenul resp. neuvádza § 53 ods. 3 O.z. Konštatoval v bode 41 odôvodnenia rozsudku, že zmluva bola individuálne dojednaná. Aj napriek skutočnosti, že vôbec nebolo potrebné preukazovať individuálne dojednávanie súd sa neúčelne zaoberal dokazovaním individuálneho dojednávanie medzi správcou a žalovanou, pričom sa nezaoberal individuálnym dojednávaním medzi spotrebiteľmi –vlastníkmi bytov a nebytových priestorov a žalovanou – bankou. Tento medzistupeň súd zjavne opomenul a teda porušil § 53 ods. 2 O.z. (Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah, viď 1. časť C odvolania.) Hoci žalovaná nepredložila žiadny listinný alebo iný relevantný dôkaz, ktorý by preukázal individuálne dojednanie zmluvy o termínovanom úvere č. 06/055/10 zo 14.5.2010, súd mal za preukázané individuálne dojednanie zmluvy, pričom súd vyslovene porušil ust. § 53 ods. 3 O.z. Ak prebehol „kontraktačný proces“ tak k prvým zmluvám, ktoré však súd nemal k dispozícii a nepoznal ich obsah. D. G. a D. F. sa vo všeobecnosti vyjadrovali k negociácii samotného úverového produktu, kedy chodili na centrálu banky v Žiline, pričom nie je evidentné ani v ktorom roku „kontraktačný proces“ prebiehal, nie je žiadna písomná zmienka o priebehu, nie je dokonca jasné, či sa to dialo za času Prvej komunálnej banky, a.s. alebo už za času Dexia Banky, čo bolo výsledkom tohto „kontraktačného procesu“. Dôkazné bremeno je v zmysle O.z. nesené žalovanou, a žalovaná - banka nepredložila žiadny dôkaz, súd túto skutočnosť prekenul nejasným spôsobom cez iné zmluvy, u ktorých sám súd tvrdí, bez opory vo vykonanom dokazovaní, že prebehol kontraktačný proces, pričom je evidentné, že žiadny vlastník – spotrebiteľ túto zmluvu pred podpisom nevidel, nemal o nej žiadnu informáciu a nepoznal jej obsah. Tvrdenie D. G. ako bývalého zamestnanca banky je v súdnych konaniach rozdielne, s čím sa súd nevyporiadal vôbec. Dokazovanie vykonanými výsluchmi trpí zásadnými vadami. Z výsluchu pána G. vyplýva, že zmluvy sa sprísňovali a najjednoduchšie boli v roku 2006, tie ani neobsahovali možnosť zvýšenia úrokového rozpätia, pretože neobsahovali článok 5.5 Zmluvy: „Prvé zmluvy z roku 2006 nemali určité body, kde sa dalo v zmysle zmluvy postupovať a novšie zmluvy mali. Pri ktorých to bolo možné sa to realizovalo (pozn. navýšenie úrokového rozpätia)“. (str. 4, Zápisnica z pojednávania spis. zn: 11C/21/2017 zo dňa 12.12.2019) a „ Presne sa postupovalo podľa toho, aký typ zmluvy, boli zmluvy, ktoré neumožňovali zvýšiť podľa bodu, ktorý bol definovaný (pozn. bodu 5.5), zvyšovalo sa to len tam, kde to zmluva umožňovala“ (str. 5, Zápisnica z pojednávania spis. zn: 11C/25/2017 zo dňa 21.01.2020) a opakovane: „Tie, ktoré to neobsahovali, tak sa to nedalo podľa toho postupovať“ (str. 3, Zápisnica z pojednávania spis. zn: 11C/51/2017 zo dňa 04.02.2020). Ako vyplýva zo samotnej výpovede D. G., na začiatku zmluvy neobsahovali článok 5.5 a postupne sa sprísňovali, viď text vyššie, zápisnica o výsluchu D. G.. Preto konštatovanie súdu: „Ak sa teda uskutočnil kontraktačný proces k zmluvám z roku 2006 (ktoré obsahovali totožné znenie bodu 5.5 týkajúce sa zmeny úrokovej sadzby), je potrebné považovať uvedené zmluvné dojednanie za individuálne dojednané aj pre prípad v konaní prejednávanej zmluvy z roku 2010!“ je zjavne nesprávne. Teda článok 5.5 zmluvy nemohol byť ani individuálne dojednaný medzi správcou a bankou, nakoľko v čase posudzovania prvých zmlúv ani neexistoval. Svedok D. G. potvrdil, že boli minimálne tri varianty zmluvy, pričom svedok F. tvrdil, že zmluvy boli rovnaké (str. 3, Zápisnica z pojednávania spis. zn: 11C/21/2017 z 28.7.2020). Svedok D. G. následne na pojednávaní dňa 28.07.2020 tvrdil, že: „Vždy, keď sa vypracoval nejakým spôsobom nový text úverovej zmluvy, bol

klientovi zaslaný na prečítanie, následne sme mali rokovanie, kde sme si vysvetlili všetky náležitosti, zmluva bola detailne prebratá.“ Následne však tieto tvrdenia popiera, keď sám svedok hovorí: „V roku 2008 sa poskytovali ročne desiatky úverov, rokovanie bolo ku každej zmluve, hlavne pri podpise, ak bolo skonštatované, že táto zmluva je taká istá ako včera, predvčerom, minulý týždeň, boli prebraté základné ustanovenia: na čo je úver použitý, účel úveru, výška úveru, úroková sadzba, aký typ úrokovej sadzby, podmienky splácania..., zmluva sa prešla v hlavných bodoch pred každým podpisom (pozn. D. F.)“ (str. 6, Zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 z 28.7.2020) Ak by mala žalovaná dôkazy o pravidelnom zasielaní návrhov zmlúv emailovými správami, nebol by problém ich určite predložiť a žalovaná by ich v rámci procesnej obrany určite predložila. Vzhľadom k tomu, že táto komunikácia neprebíhala, nie je možné o tom predložiť listinné dôkazy. Z výsluchu D. G. (str. 6, Zápisnica z pojednávania sp. zn: 11C/21/2017 z 12.12.2019) vyplýva, že žalobca nenamietal zvýšenie marže (pozn. úrokového rozpätia) „a nie je o tom ani písomný záznam“ a zároveň že sa „ani nevedli rokovania o potencionálnom zvýšení úrokového rozpätia“. D. F. na pojednávaní dňa 9.7.2020 (str. 3 Zápisnice 11/C/33/2017 z 9.7.2020) skonštatoval: „my sme podpísali zmluvu, podmienky sme si preštudovali v začiatkoch (pozn. rok 2006), potom to bola štandardná zmluva, nevstupovali sme do toho, podmienky sme si preštudovali v začiatkoch, potom to bola štandardná zmluva, nevstupovali sme do toho. Dexia si povedala podmienky, na dome to odsúhlasili, my sme podpísali zmluvu.“ Zároveň svedok uviedol, že: „aspoň tie prvé zmluvy (pozn. rok 2006) sme čítali celé, potom už možno tie ďalšie zmluvy sme tak detailne nečítali.“ Zásadný význam má výsluch D. F. v konaní 33C/62/2016 zo 16.6.2022 a D. G. z 25.4.2022 (vrátane prepisu zvukového záznamu). Podstatné je vyjadrenie zamestnanca banky D. G., že zmluvy boli formulárové, vypracované výlučne bankou na základe úverovej žiadosti, že neexistovala žiadna „individuálne“ dojednaná vzorová zmluva s Bytovým družstvom so sídlom v Trnave, vždy sa použila aktuálna formulárová zmluva s databázy zmlúv banky, ktorá sa len vyplnila, a nič sa v zmluve meniť nemohlo. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, ako aj dlhoročný priateľský vzťah svedkov je preukázané, že ich svedecké výpovede sú tendenčné, pričom je evidentná snaha svedkov „nepoškodiť sa navzájom“, pričom výpoveď D. G. ako bývalého zamestnanca žalovaného je v rozpore s listinnými dôkazmi a samotnými skutkovými tvrdeniami žalovaného (ako aj vyjadrením NBS a pod). Súd list NBS nemohol vykonať ako dôkaz. Ako uviedla Národná banka Slovenska vo svojom liste z 28.4.2015 (naše číslo: OFS – 885/2016), ktorý je založený v súdnom spise spolu so samotnou žalobou, „za účelom získania objektívnych informácií pri prešetrovaní podania si Národná banka Slovenska od Prima Banka Slovensko, a.s. vyžiadala stanovisko k predmetnej veci.“ Žalovaná v stanovisku zo 17.3.2016 sa odvolala na svoje predchádzajúce stanoviská, ktoré NBS poskytla v súvislosti s vyšetrovaním zmluvy o termínovanom úvere číslo 06/08 7/10 uzavretej dňa 19.8.2010, ktorú NBS prešetrovala v rámci predchádzajúceho podnetu, žalovaný v stanovisku uviedol, že „prehodnotila riziko klienta z dôvodu porušenia záväzkov zo zmlúv o termínovanom úvere (vymenované všetky čísla úverových zmlúv, vrátane zmluvy, ktorá je predmetom tohto konania).“ „Na základe nedodania správy o činnosti správcu bytového domu, vyúčtovanie použitia fondu prevádzky údržby a opráv bytového domu a špecifikácie objemu pohľadávok a záväzkov vzniknutých v súvislosti s vlastníctvom bytov a nebytových priestorov v bytovom dome alebo vzniknutých v súvislosti so správou bytového domu, žalovaný ako banka posúdila mieru rizika ako zvýšenú“ Nepredložením uvedených dokumentov sa zvýšilo riziko banky a preto banka podľa svojich slov bola nútená použiť postup podľa bodu 5.5 jednotlivých zmlúv na základe tejto skutočnosti banka považuje svoj postup za správny a nevidí dôvod na prehodnocovanie svojho postupu.“ Na základe vyjadrenia samotnej žalovanej, jediným dôvodom pre zvýšenie úrokového rozpätia bolo „prehodnotenie rizika klienta z dôvodu porušenia záväzkov zo zmlúv o termínovanom úvere“, čo nie je zmluvne dojednaný dôvod v zmysle čl. 5.5. Vyhodnotenie dôkazov v celom súdnom konaní pokladá za neprípustné, svojvoľné a zaujaté.

Súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces - § 365 ods. 1 písm. b/ CSP a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci-§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP. Súd neaplikoval správne ustanovenie § 53 ods. 2 O.z. (v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy), a nezaoberal sa skúmaním zákonných predpokladov individuálneho dojednanie ustanovených zákonom, teda či mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy s jej obsahom a či mal spotrebiteľ možnosť aj reálne ovplyvniť jej obsah. Súd používa zaujímavé slovné spojenia ako napr. „formulárová zmluva“ alebo „kontraktačný proces“. Súd tvrdí, že nejde o formulárovú zmluvu, pričom už aj z predložených súdnych rozhodnutí je evidentné, že NPZ obsiahnutá v článku 5.5 sa používa naprieč celým zmluvným spektrom žalovanej, nielen v zmluvách o termínovanom úvere, ktoré sú predmetom súdnych konaní na tunajšom súde, ale aj v iných zmluvách, čo evidentne vyplýva z rozsudkov, ktoré súd cituje. Súd pojmom „kontraktačný proces“ nahrádza „individuálne dojednanie“ v

súlade s §53 ods. 2 O.z., nakoľko ak by nepoužíval pojem „kontrakčný proces“ bolo odôvodnenie rozsudku logicky neutržateľné. Súd sa nezaoberal predmetom konania, porušoval v priebehu súdneho konania „princíp rovnosti zbraní“, nevykonával právne posúdenie veci vôbec a namiesto toho sa zaoberal výsluchmi, ktoré boli nadbytočné. Sám zákonný sudca (resp. viacerí zákonní sudcovia) počas viac ako 6 rokov trvajúceho súdneho konania viedli procesnú obranu žalovanej, bezdôvodne akceptovali všetky nezmyselné procesné námietky žalovanej a svojím procesným postupom spôsobili aj inú vadu, ktorá je odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP. Žalobca namieta porušenie „princípu rovnosti zbraní“ súdom prvej inštancie a to tým, že súd prvej inštancie neprípustným spôsobom nahrádzal dôkaznú povinnosť žalovanej. Žalobca poukazuje na tú skutočnosť, že súd porušil tzv. princíp rovnosti zbraní, pretože vlastnými úvahami a nad rámec navrhnutých a vykonaných dôkazov kompenzoval neunesenie dôkazného bremena žalovanej – a to najmä neúčinným popretím skutkových tvrdení žalovanou. Jednou zo súčastí koncepcie spravodlivého súdneho konania, je tiež princíp rovnosti zbraní, ktorý okrem iného vyžaduje, aby každý účastník mal primeranú možnosť predložiť svoje návrhy za podmienok, ktoré nie sú podstatne nevýhodnejšie než podmienky, za ktorých touto možnosťou disponuje druhý účastník (viď rozsudky ESLP Ankerl v. Švajčiarsko, 1996 – V, s. 1567, Helle v. Fínsko, 1997 – VIII, s. 2928 a pod.). (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 21. júla 2010, sp. zn. 5 Cdo 122/2010). V zmysle čl.15 ods. 1 CSP: „Dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon.“ Poukázal na znenie § 191 ods.1 CSP a čl. 6 ods. 1 CSP. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces - § 365 ods. 1 písm. b/ CSP a zároveň konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci-§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP spočívajúcu v tom, že súd nevzal do úvahy rozhodovaciu prax v obdobnej veci súdov vyšších inštancií.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu vyjadrila tak, že navrhla napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdiť. Podľa žalobcu mal súd porušiť právo žalobcu na spravodlivý proces [§ 365 ods. 1 písm. b) CSP] resp. dopustiť sa inej vady [§ 365 ods. 1 písm. d) CSP] v dôsledku toho, že: a) sa nevenoval neprijateľnosti zmluvnej podmienky v čl. 5.5 zmluvy o úvere, ani jej určitosti a zrozumiteľnosti a porušil rovnosť zbraní, b) neaplikoval § 53 ods. 2 OZ, c) sa nezaoberal rozsudkom NS SR sp. zn. 6 Cdo 127/2017 z 30.1.2019, uznesením ÚS SR z 15.4.2020 sp. zn. III. ÚS 124/2020, ani inými rozhodnutiami, vrátane rozsudku Krajského súdu v Trnave z 24.11.2021 č. k. 25Co/90/2020-684, ktoré posudzovali údajne zhodný čl. 4.6 zmluvy o úvere, v dôsledku čoho je čl. 5.5 neplatný, keďže neaplikoval § 53d O.z.; d) neaplikoval rozhodnutia SD EÚ uvádzané žalobcom v odvolaní. Uvedené výhrady (namiatané čiastočne ako súčasť námietky nesprávneho právneho posúdenia) sú nedôvodné, keďže s námietkami žalobcu sa súd v rozsudku dostatočne vysporiadal, a to v ods. 39 až 50. To, že žalobca s názorom súdu nesúhlasí, nepostačuje na záver, že bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces alebo došlo k inej procesnej vade. Žalobca tiež namieta porušenie princípu rovnosti zbraní súdom prvej inštancie, pretože nahrádzal dôkaznú povinnosť žalovaného, vykonával výklad zmluvy v prospech jej platnosti nad rámec tvrdení žalovaného a nezaoberal sa neplatnosťou čl. 5.5 z dôvodu neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Prvoinštančný súd neporušil rovnosť zbraní a spor rozhodol zákonne, na základe riadne vykonaných dôkazov a relevantnej právnej úpravy. Obom stranám dal rovnaký priestor na navrhovanie dôkazov, dôkazy zákonným spôsobom vykonával a vec rozhodol po vykonaní všetkých navrhnutých dôkazov. Rozhodnutie súdu bolo prijaté výlučne na základe dôkazov navrhnutých stranami sporu. Súd bral v súlade s čl. 11 ods. 4 CSP do úvahy všetko, čo vyšlo v spore najavo. Listiny a svedecké výpovede, z ktorých pri rozhodnutí vychádzal, boli predložené resp. navrhnuté stranami. To, že z nich abstrahoval skutkový dej inak, ako ho prezentoval žalobca, nemožno považovať za procesnú vadu ani porušenie rovnosti zbraní. Navyše sa musel vysporiadať aj s nekonzistentnými tvrdeniami žalobcu, ku ktorým nedokázal predložiť žiaden relevantný dôkaz.

Žalobca namieta, že prvoinštančný súd sa nezaoberal právnym posúdením a názormi Najvyššieho súdu SR, Ústavného súdu SR resp. Súdneho dvora EÚ a nevzal do úvahy rozhodovaciu prax súdov vyšších inštancií v obdobných veciach. Žalobca namieta aj spôsob interpretácie jednotlivých dôkazov, osobitne svedeckých výpovedí svedkov D. F. a D. G., aj keď ju súd dostatočne vysvetlil. Podľa žalovanej súd pri rozhodnutí konzistentne a detailne posúdil všetky rozhodujúce skutočnosti, jednoznačne zdôvodnil, prečo sa nezaoberal názormi Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR v sporoch, ktoré sa týkajú iného typu zmlúv o úvere a neobsahujú ustanovenie čl. 5.5 v prejednávanej veci. Správne pritom poukázal na relevantnú rozhodovaciu prax Krajského súdu v Trnave, ktorý opakovane považoval uplatnený nárok žalobcov za nedôvodný. V konkrétnej veci pritom nemožno prihladať na rozsudok Okresného súdu Piešťany z 13.8.2020 č. k. 14C/21/2017-500 v spojení s

rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 24.11.2021 sp. zn. 25Co/90/2020. Pri vyhlásení čl. 5.5 zmluvy za neprijateľnú zmluvnú podmienku rozhodoval súd na základe inej skutkovej a dôkaznej situácie, keďže sa odmietol zaoberať svedeckými výpoveďami svedkov D. F. a D. B. G., v dôsledku čoho napadol žalovaný rozsudok odvolacieho súdu dovolaním. Ak by ich súdy zohľadnili, dospeli by pravdepodobne k úplne rovnakým záverom, ako sú uvedené napríklad v rozsudkoch Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24CoCsp/22/2022, 23CoCsp/57/2021, 24Co/90/2020, 25Co/8/2021, 9Co/104/2020 a ďalších, ktoré sú konformné s napadnutým rozhodnutím. Vzhľadom na počet potvrdzujúcich rozhodnutí Krajského súdu v Trnave, ktoré aprobovali záver prvoinštančného súdu, že čl. 5.5 zmluvy o úvere nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, možno tieto považovať za ustálenú rozhodovaciu prax a rozsudok Krajského súdu v Trnave z 24.11.2021 sp. zn. 25Co/90/2020 za nedôvodný odklon od tejto praxe.

V tomto spore bolo predmetom dokazovania a právneho posúdenia iba to, či je ustanovenie určité a zrozumiteľné alebo je daný dôvod jeho absolútnej neplatnosti v zmysle § 37 ods. 1 O.z., ktorú súd skúma ex offa, a či je ustanovenie neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Súd uvedené skutočnosti posúdil správne a svoj názor aj dostatočne odôvodnil. Pri riadnom odôvodnení nie je nutné, aby dal súd podrobnú odpoveď na každú námietku, ale len na takú, ktorá je pre rozhodnutie relevantná (napr. judikáty ESLP vo veci Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998 alebo ÚS SR, sp. zn. I. ÚS 226/03, III. ÚS 209/04, sp. zn. III. ÚS 95/06, sp. zn. III. ÚS 260/06, sp. zn. III. ÚS 36/2010, sp. zn. I. ÚS 114/08, NS SR, sp. zn. 5 Cdo 106/2010 a ďalšie). Ak súd dospel k záveru, že sporné ustanovenie nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože bolo individuálne dojednané (čo potvrdil svedok D. E. F., bývalý zamestnanec správcu), nie je daný základ nároku. V tomto prípade nemohlo vzniknúť bezdôvodné obohatenia žalovaného, ktorý postupoval v súlade so zmluvou. Preto ani nemusel posudzovať ďalšie námietky strán.

Žalobca ako nesprávne skutkové zistenia (v spojení s nesprávnym právnym posúdením) namieta, že: a) zmluva o terminovanom úvere nebola individuálne dojednaná, pretože správca zmluvy „nečítal“ a nemohol robiť do textu zásadné úpravy, svedecké výpovede sú tendenčné so snahou neuškodiť si navzájom, b) „súd nemohol vykonať ako dôkaz list NBS č. OFS – 885/2016“. Žalobca namieta, že banka nepredložila žiaden relevantný dôkaz o priebehu kontraktácie. V dôsledku toho údajne nebola zmluva o terminovanom úvere individuálne dojednaná. Tvrdenia žalobcu však nemajú oporu v zistenom skutkovom stave. Bývalý zamestnanec správcu potvrdil, že ako ich zástupca mal možnosť zmluvu pripomienkovať, pripomienkoval ju jeho právnik a na obsahu zmluvy sa dohodli. Nepredloženie písomných dôkazov o priebehu kontraktáčného procesu neznamená, že kontraktácia nebola preukázaná, keďže jej priebeh preukazujú výpovede jej účastníkov. To, či došlo počas kontraktácie k vznieseniu závažných alebo menej závažných pripomienok a či boli akceptované, nebolo predmetom dokazovania. Preto sú tvrdenia žalobcu, smerujúce k týmto záverom, špekulatívne. Ustanovenie § 53 O.z. nevyžaduje, aby boli zmluvné ustanovenia výsledkom procesu zmien zmluvy. Pre individuálnu dohodu stačí potvrdenie skutočnosti, že správca reálne zasiahol do zmluvných rokovaní a mohol ovplyvniť obsah zmluvy. Ak táto možnosť bola jednoznačne potvrdená svedeckými výpoveďami, súd správne považoval zmluvu a jej jednotlivé ustanovenia za individuálne dojednané. Vo vzťahu k obsahu výpovedí svedkov sa žalovaná stotožňuje s hodnotením súdu, ktorý relevantne posúdil všetky odpovede v sporoch, v ktorých boli svedkovia opakovane vypočúvaní. To, že výpovede svedkov neboli pri každom vyluchu rovnaké, neznižuje ich relevantnosť, ale podporuje ich autenticitu. Je zrejmé, že svedkovia reagovali priamo a bezprostredne, neboli nikým pripravení ani vzájomne dohodnutí, čo budú vypovedať. Ich výpovede však treba hodnotiť ako celok, z ich kontextu, nie podľa dezinterpretácie žalobcu. Svedecké výpovede súd správne vyhodnotil v odseku 41 napadnutého rozsudku. To, že sa žalobca s obsahom svedeckých výpovedí nestotožňuje, neznižuje ich výpovednú hodnotu. Žalobca ničím nepreukázal, že by boli svedecké výpovede ovplyvnené konkrétnou skutočnosťou. Aj tvrdenie o priateľskom vzťahu svedkov je iba jeho domnienka, navyše nepreukazuje, že by svedkovia navzájom poznali obsah svojich svedeckých výpovedí. Z tohto dôvodu ide iba o účelový argument vychádzajúci s nespokojnosti žalobcu s obsahom súdneho rozhodnutia. Vykonanie listu NBS č. OFS – 885/2016 ako dôkazu - Tvrdenie žalobcu nie je dôvodné ani podložené konkrétnou skutočnosťou. Súd vykonal dôkaz touto listinou, ktorá bola súčasťou súdneho spisu v súlade s § 204 CSP. Listina bola doručená obom stranám a žalobca nežiadal osobitne oboznámiť s obsahom tejto listiny v rámci dokazovania a s obsahom listiny sa vysporiadal v odôvodnení rozsudku. Jeho námietka je preto nedôvodná.

Nesprávne právne posúdenie sa má týkať: a) posúdenia, že čl. 5.5 zmluvy o terminovanom úvere nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa § 53 ods. 4 písm. i/ a j/ O.z., bolo individuálne dojednané a je neplatné pre neurčitosť a nezrozumiteľnosť; b) výhrady, že čl. 5.5 zmluvy o terminovanom úvere už bol opakovane určený za neprijateľnú zmluvnú podmienku v rozsudku NS SR sp. zn. 6 Cdo 127/2017,

spolu s uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 124/2020, pretože má ísť o rovnaké ustanovenie. Žalobca nedôvodne namieta, že súd na znenie článku 5.5 zmluvy o úvere neaplikoval zákonné ustanovenia o neprijateľných zmluvných podmienkach (písm. A bod 1 odvolania), nesprávne aplikoval § 53 ods. 2 O.z. (písm. C bod 1 odvolania) a nesprávne posúdil absolútnu neplatnosť zmluvy z dôvodu určitosť a zrozumiteľnosť (písm. D bod 1 odvolania). Žalobca rozporuje záver súdu, že čl. 5.5 zmluvy o úvere nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Zmluvná podmienka v čl. 5.5 sa údajne netýka predmetu alebo ceny plnenia v zmysle § 53 ods. 2 O.z. (v čase uzavretia zmluvy), ale jednostrannej možnosti jej zmeny dodávateľom. Žalovaná považuje záver súdu prvej inštancie za správny. Čl. 5.5 zmluvy o termínovanom úvere nemožno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku ani podľa úpravy platnej v čase jej uzavretia. Právnu úpravu spotrebiteľských zmlúv nemožno hodnotiť podľa doslovného znenia konkrétneho ustanovenia (§ 53 ods. 2 O.z.), ale ako celkovú úpravu v § 52–54 O.z., ktorý uvedenú problematiku upravoval odlišne od aktuálnej úpravy. Z nej nevyplýva možnosť považovať ustanovenie o dohodnutej zmene úrokovej sadzby v zmluve o úvere uzavretej medzi správcom (pri výkone jeho podnikateľskej činnosti) a žalovaným za neprijateľnú zmluvnú podmienku. V tomto spore sa jednoznačne preukázalo, že zmluva vrátane neprijateľnej podmienky bola medzi správcom a bankou individuálne dojednaná. Preto nemožno prihliadnuť ani na rozhodnutie o tom, že čl. 5.5 bol vyhlásený za neprijateľnú zmluvnú podmienku v rozsudku Okresného súdu Piešťany z 13.8.2020 č.k. 14C/21/2017-500 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 24.11.2021 sp. zn. 25Co/90/2020, kde sa takáto skutočnosť nepreukázala. Súd nemôže prihliadať ani na rozhodnutia v iných sporoch (rozsudok NS SR sp. zn. 6 Cdo 127/2017 a ďalšie) z dôvodu, že čl. 5.5 zmluvy o termínovanom úvere je odlišný od týchto ustanovení a bol uzavretý za iných okolností, na čo poukazoval žalovaný v spore. Žalobca nerozlišuje, že čl. 4.6 zmluvy o úvere (ktorý uvádza ako príklad) bol dohodnutý v zmluve o úvere na bývanie, uzavretej medzi fyzickými osobami - spotrebiteľmi, ktorí neboli pri uzavretí zmluvy zastúpení správcom ani iným kvalifikovaným subjektom. Práve zastúpenie kvalifikovaným subjektom (správcom) vytvára podstatné rozdiely pri okolnostiach uzavretia spornej zmluvy. Súd v tomto prípade nemohol skúmať, ako by obsah zmluvy interpretoval „neskúsený“ spotrebiteľ, ale ako by ho interpretoval skúsený a odborne spôsobilý správca, teda profesionál. Na tom nič nemení ani § 54 ods. 1 druhá veta O.z. V spore sa preukázalo, že správca, ako zástupca spotrebiteľov, mal možnosť zasiahnuť do obsahu zmluvy z pozície zástupcu množstva klientov. Absurdne vyznieva argument žalobcu, že vlastníkov bytov treba ako spotrebiteľov chrániť viac, pretože ich je viac ako dlžníkov v individuálnych zmluvných vzťahoch. Aj ZoSÚ pritom túto kategóriu dlžníkov chráni v menšom rozsahu, keďže ochranu spotrebiteľov v kontraktáčnom procese má zabezpečiť odborne spôsobilý správca. Znenia čl. 4.6 a čl. 5.5 úverových zmlúv nie sú totožné ustanovenia. Je medzi nimi rozdiel napríklad aj v dôvode zmeny úrokovej sadzby (ktorý môže navyše súvisieť aj so zmenou ratingu klienta). Je preto zrejmé, že uvedené rozhodnutia aplikovať nemožno. Väčšina ďalších tvrdení žalobcu o nesprávnych skutkových zisteniach (ktorými sa vzhľadom na rozsah ich námietok nebude osobitne zaoberať) nevyplýva z vykonaného dokazovania, ale z jeho interpretácie posudzovaných udalostí. Účelová „verzia“ žalobcu pritom nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a nie je potvrdená (ani potvrditeľná) žiadnym vykonaným ani potenciálne navrhnutým dôkazom. Naopak, dokazovanie vykonané súdom, vrátane svedeckých výpovedí zamestnancov resp. bývalých zamestnancov správcu, potvrdilo stav, ktorý prezentoval súd v rozsudku. Žalobca sa domáha predloženia takých dôkazov, ktoré neexistujú, a to s absurdným tvrdením, že ak by ich žalovaná mala k dispozícii, predložila by ich. Ide o údajnú e-mailovú komunikáciu právneho predchodcu žalovanej z rokov 2006 - 2010 (ktorú nebol povinný archivovať), resp. žalobca špekulatívne rozširuje skutkové skúmanie od obdobia roku 2003 a skôr. Ak by sa však preukázali jeho skutkové tvrdenia, že zmluva bola kontrahovaná so žalovanou podnikajúcou pod názvom Prvá komunálna banka, a.s., na kontraktáčny proces sa nevzťahovali ustanovenia § 52 a nasl. spotrebiteľských zmluvách, pretože takáto úprava v danom čase v SR neexistovala. Súd riadne preskúmal všetky predložené listiny a skutkové tvrdenia. To, že čiastočne našiel ďalšie dôvody nad rámec argumentácie žalovanej, pre ktoré považoval nárok žalobcu za nedôvodný, nemožno považovať za vadu rozhodnutia, svojvôľu súdu alebo porušenie rovnosti zbraní. Súd totiž musí postupovať pri dokazovaní na základe princípu voľného hodnotenia dôkazov (čl. 15 ods. 1 CSP). Aj keď sa v spore vyskytuje spotrebiteľský prvok, neznamená to, že by súd mal interpretovať predložené dôkazy len v prospech spotrebiteľa (nevyžaduje to ani osobitná úprava v spotrebiteľských sporoch). Z uvedeného dôvodu konal súd prvej inštancie pri dokazovaní aj hodnotení dôkazov správne. Nemožno sa stotožniť ani s argumentom, že súd nesprávne ustálil dôvody použitia čl. 5.5 zmluvy o úvere. Primárne zo sporu a odvolania vyplýva, že žalobca rozporuje právnu podstatu sporného ustanovenia. Námietka, že súd nesprávne ustálil dôvody použitia tohto článku nebola prezentovaná žalobcom počas sporu a je v rozpore s jeho procesnou obranou. Ako uviedol vyššie, sporné ustanovenie nie je rovnaké ako zmluvná podmienka posudzovaná súdmi v rozsudku NS SR

sp. zn. 6 Cdo 127/2017, spolu s uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 124/2020. Článok 5.5 zmluvy o terminovanom úvere doposiaľ nebol v prípade preukázania, že ustanovenie bolo individuálne dojednané, vyhlásené za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Navyše jediným správcom, ktorý požaduje vydanie bezdôvodného obohatenia na jeho základe, je správca žalobcov. Nemožno sa stotožniť s tvrdím žalobcu, že čl. 5.5 zmluvy o úvere je neprijateľnou podmienkou podľa § 53 ods. 4 písm. i/ aj j/ O.z. Ak by ustanovenie bolo neprijateľnou zmluvnou podmienkou, mohlo by spĺňať podmienky iba jedného z ustanovení. Aplikácia § 53 ods. 4 písm. i/ O.z. neprichádza do úvahy z dôvodu, že dôvod zmeny (zmena ratingu klienta) bol medzi stranami individuálne dohodnutý v zmluve. Nesprávny je aj právny záver žalobcov, že vo veci možno aplikovať § 53 ods. 4 písm. j/ O.z., keďže ako súd prvej inštancie správne uvádza, predmetom sporu nie je zmena úrokovej sadzby. Tá je navyše sčasti determinovaná indexom, na ktorý vplýva vývoj indexu EURIBOR, ktorý nie je určovaný žalovaným, ale Európskou centrálnou bankou. V konkrétnom prípade tak treba aplikovať § 53 ods. 16 písm. a/ O.z., v zmysle ktorého sa ustanovenie § 53 ods. 4 písm. j/ o neprijateľných podmienkach nepoužije na spotrebiteľskú zmluvu, ktorej predmetom je obchod s finančnými nástrojmi a inými produktmi alebo službami, kde je cena závislá od pohybu kurzov a indexov na regulovanom trhu alebo od trhovej sadzby, na ktoré dodávateľ nemá vplyv. Súd prvej inštancie tiež správne konštatoval, že žalovaná nepreukázala v spore samotnú výšku úrokovej sadzby po zvýšení úrokového rozpätia, ale jej tvrdenia sa týkali iba výšky úrokového rozpätia. V spore sa pritom celkom jednoznačne preukázalo, že čl. 5.5 zmluvy o terminovanom úvere nie je neprijateľnou podmienkou s poukazom na § 53 ods. 1, 2 a 3 O.z. Bolo preukázané, že ustanovenie je individuálne dojednané a aj to, že k zvýšeniu úrokovej sadzby došlo z dôvodu zmeny ratingu klienta (ako to bolo medzi stranami dohodnuté). V čase uzavretia zmluvy aj v čase zvýšenia úrokovej sadzby ho správca považoval za určité a zrozumiteľné, nepreukázal sa ani jeho rozpor so zákonom a s dobrými mravmi. Preukázalo sa však, že žalobcovia (vlastníci bytov), ktorí majú mať postavenie spotrebiteľov do kontraktáčného procesu vôbec nevstupovali. Preto je argumentácia ohľadom ich vzťahu k spornému ustanoveniu zavádzajúca a irelevantná. V spore sa tiež bez pochybností preukázalo, že správca ako zástupca žalobcov o oprávnenosti zvýšenia úrokového rozpätia vedel a akceptoval ho. Preto nebol relevantný dôvod na to, aby súd dospel k právnomu posúdeniu, že čl. 5.5 zmluvy o terminovanom úvere je neprijateľnou podmienkou alebo neplatný podľa § 37 ods. 1 alebo 39 O.z. Vo vzťahu k námietke neurčitosti a nezrozumiteľnosti, je aj z odôvodnenia rozsudku zrejmé, že ju súd považoval za relevantnú. Preto vykonal dokazovanie zápisnicami o výsluchoch svedkov E. F. a B. G., ktorí konali za strany pri podpise zmluvy. Obaja svedkovia potvrdili, že správca ako zákonný zástupca vlastníkov mal možnosť zmluvu pripomenkovať a pýtať sa na obsah zmluvy a to, že ustanovenia v čase podpisu za určité nepovažoval. V konkrétnom prípade tak súd nemal dôvod sám nahrádzať vôľu strán výkladom a skúmaním, či je alebo nie je ustanovenie určité, keďže určitosť a zrozumiteľnosť ustanovení zmluvy v čase jej podpisu bola potvrdená samotnými zmluvnými stranami.

4. Ďalšie podania strán už v odvolacom konaní neboli doručené.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné.

6. Odvolací súd si je vedomý ustanovenia § 390 CSP, podľa ktorého odvolací súd sám rozhodne vo veci, ak a/ rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a rozhodnutie a b/ odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Rovnako je odvolaciemu súdu známa rozhodovacia prax vyšších súdnych autorít (napr. III. ÚS/379/2017 a III. ÚS/5/2018), podľa ktorých odvolací súd môže zrušiť rozsudok súdu prvej inštancie len raz a následne by mal rozsudok už len potvrdiť, alebo zmeniť. Uvedené rozhodnutia ústavného súdu sa týkajú individuálnych okolností konkrétnych vecí, ktoré sú svojou povahou iné, ako je daná vec. V poradí v prvom rozhodnutí odvolací súd už štvrtý krát zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a v druhom rozhodnutí zaujíma ústavný súd právny názor k tomu, či môže byť rozsudok podľa CSP zrušený druhý krát, ak bol predtým zrušený podľa ustanovení O.s.p. Podľa názoru odvolacieho súdu ale zároveň platí,

že § 390 CSP sa nebude aplikovať napr. v prípade, ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu z procesných dôvodov.

Súd prvej inštancie uznesením z 27.7.2018 č. k. 16C/37/2017-279 rozhodol tak, že I. konanie zastavil; II. žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal. Zastavenie konania odôvodnil neodstránením nedostatku podmienok konania (nedostatok splnomocnenia) – nepredložením relevantného splnomocnenia na podanie žaloby. Na odvolanie žalobcov a žalovanej odvolací súd (v inom zložení senátu) uznesením Krajského súdu v Trnave z 27.5.2019 č. k. 23Co/217/2018-335 rozhodol tak, že I. uznesenie súdu prvej inštancie sa ruší a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie; II. návrhu žalobcov 1) až 43), aby do konania na ich miesto vstúpilo Bytové družstvo so sídlom v Trnave, so sídlom Beethovenova 26, Trnava, IČO: 00 175 480, vyhovel.

Odborná literatúra k § 390 CSP uvádza, že povinnosť jeho aplikácie sa vyžaduje, ak obidve odvolaním preskúmané rozhodnutia okresného súdu boli meritórnej povahy t. j. rozsudky (porovnaj Števeček, M., Ficová, S., Baricova, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., Civilný sporový poriadok, I. vydanie, Praha, C. H. Beck, 2016, s. 1306 a nasl.).

V prejednávanej veci možno konštatovať, že táto podmienka nebola z pohľadu formy rozhodnutia splnená, pretože odvolací súd v prvom prípade zrušil uznesenie súdu prvej inštancie o zastavení konania, teda neposudzoval meritórne predmet sporu, a tentokrát je predmetom prieskumu odvolacím súdom rozsudok súdu prvej inštancie v merite veci, proti ktorému sa bráni žalobca vecnými námietkami. Tie odvolací súd posudzoval v tomto druhom odvolacom konaní, v ktorom dospel k záveru o potrebe zrušenia rozsudku pre nedostatok odôvodnenia a neúplnosť právnej argumentácie (porovnaj Uznesenie ÚS SR z 26.4.2022 č. k. IV. ÚS 215/2022-15 a z 21.12.2023 č. k. III. ÚS 570/2023-30).

Podľa názoru odvolacieho súdu je v prejednávanej veci potrebné zachovať dvojinstančnosť konania, so všetkými jeho atribútmi, t. j. aby strany sporu mohli riadne argumentovať pred súdom prvej inštancie, aby dôkazy vykonával predovšetkým súd prvej inštancie a rovnako ich aj hodnotil, aby strany sporu mali právo v dvojinstančnom konaní namietkať správnosť záverov súdu prvej inštancie (hodnotenia dôkazov, právneho posúdenia) v odvolacom konaní. Odvolací súd sa doposiaľ v poradí prvom uznesení zo dňa 27.5.2019 nevyjadroval k vykonávanému dokazovaniu, vo vzťahu ku ktorému preto neexistuje vyjadrený právny názor, ktorým by mal byť súd prvej inštancie viazaný (§ 391 CSP). Z uvedených dôvodov odvolací súd opätovne zrušil (v poradí druhé) rozhodnutie súdu prvej inštancie, keďže tu boli (ako už bolo vyššie uvedené) dôvody na zrušenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a nebolo namieste a ani v súlade so zásadou hospodárnosti, aby odvolací súd nahrádzal činnosť súdu prvej inštancie.

7. V preskúmanej veci súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie najmä na právnom názore, že Zmluva o termínovanom úvere č. 06/055/10 zo 14.5.2010, ktorú uzavreli vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome so súp. č. XXXX v A., v zastúpení správcou bytového domu, ako dlžníci, so žalovanou ako veriteľom, bola individuálne dojednaná, čo mal za preukázané z vykonaného dokazovania predloženými zápisnicami z iných pojednávaní. Dôvodil, že vykonal dokazovanie predloženými zápisnicami z iných pojednávaní, nakoľko v zmysle vyjadrení strán, ako aj z inej činnosti súdu vyplýva, že medzi správcou (ako účastníkom konania resp. v postavení zákonného zástupcu iných vlastníkov bytov) a žalovanou prebieha na súde prvej inštancie viacero konaní, predmetom ktorých je vydanie bezdôvodného obohatenia, ku ktorému malo dôjsť zvýšením úrokového rozpätia podľa čl. 5.5 zmluvy, ktorého znenie je vo všetkých zmluvách obdobné. Rovnako kontrakčný proces pred uzatváraním všetkých zmlúv o úvere medzi správcou a žalovanou prebiehal rovnakým spôsobom, pričom v predchádzajúcich konaniach boli vypočítaní svedkovia za účelom preukázania priebehu kontrakčného procesu a iných skutočností týkajúcich sa zmlúv o úvere, a v prejednávanej veci strany zhodne poukazujú na zápisnice z týchto pojednávaní, keď opätovné vypočítanie svedkov v tomto konaní považujú za nehospodárne. Pri posudzovaní individuálneho dojednaní Zmluvy prihliadol na kontrakčný proces pred jej uzavretím, t. j. či mal správca možnosť sa so Zmluvou (vrátane napádaného ustanovenia Zmluvy) vopred oboznámiť, či mal možnosť Zmluvu pripomenkovať a rokovať o jej obsahu. Zo zápisníc o výpovediach svedkov (a to najmä z výpovedí p. G., ktorý bol zamestnancom žalovaného a D. F., ktorý bol prokuristom správcu, ktorý uzatváral Zmluvu) vyplynulo, že správca mal Zmluvu pred jej podpísaním k dispozícii, o tejto zmluve rokovali, žalovaný na požiadanie vysvetlil ustanovenia, ktoré správcovi neboli jasné a správca mal možnosť zmluvu pripomenkovať. D. F. uviedol, že pred uzavretím prvých zmlúv bolo viacero rokovaní, na ktorých sa dohadovali o úverových podmienkach, kdesi získali nejaký úspech, väčšinou ťahali za kratší koniec, pričom na zmluvy mali právnik, ktorý mal pripomenky (H. I. - predseda predstavenstva) a tieto potom prednášali. Z výpovede svedka D. F. tiež vyplýva, že mal zmluvu o úvere vždy k dispozícii, pretože vlastníci bytov sa podľa jeho výpovede mali možnosť s ňou u správcu oboznámiť. Z uvedeného vyplýva, že znenie každej úverovej zmluvy bolo predmetom

dojednávania banky a správcu, pričom správca mal pri kontraktačnom procese aj pomoc práva znalejšej osoby. Z vyššie uvedeného vyplýva, že v prípade zmluvy o úvere nešlo o formulárovú zmluvu, do ktorej dlžník nemá možnosť zasiahnuť, ale správca ako odborne spôsobilá osoba mal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy, a to aj za pomoci právnik. Zmluvné podmienky, a to vrátane sporného čl. 5.5 Zmluvy tak súd prvej inštancie považoval za individuálne dojednané. Kontraktačného procesu sa zúčastnili dvaja podnikatelia - banka a správca, a potom je potrebné vychádzať z predpokladu, že správca ako profesionál v oblasti uzatvárania úverových zmlúv nemal dôvod podpísať ustanovenie, ktorého význam by mu nebol zrejмый, resp. ktoré ustanovenie by považoval za neurčité; s poukazom na uvedené mal žalobca preukázať, že správcovi význam predmetného ustanovenia nebol zrejмый, nakoľko vzhľadom na jeho podnikateľské postavenie a skúsenosti v danej oblasti sa predpokladá, že podpíše iba takú zmluvu, ktorej obsahu rozumie. V súvislosti individuálneho dojednávania Zmluvy súd poukázal na to, že zákonom č. 568/2007, ktorým bol s účinnosťou od 1.1.2008 novelizovaný O.z., bolo do O.z. doplnené ustanovenie, v zmysle ktorého sa za neprijateľné zmluvné podmienky nepovažujú ustanovenia zmluvy, ktoré boli individuálne dojednané. Ak sa teda uskutočnil kontraktačný proces k zmluvám z roku 2006 (ktoré obsahovali totožné znenie bodu 5.5. týkajúce sa zmeny úrokovej sadzby), je potrebné považovať uvedené zmluvné dojednanie za individuálne dojednané aj pre prípad v konaní prejednávanej Zmluvy z roku 2010. V tejto súvislosti poukázal tiež na skutočnosť, že sporné ustanovenie bodu 5.5. Zmluvy umožňuje zmenu úrokového rozpätia aj v prospech spotrebiteľa - banka má možnosť meniť (teda aj znížiť, nielen zvýšiť) úrokové rozpätie, preto tu chýba prvok tzv. „značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa“.

Ďalej súd prvej inštancie prišiel k záveru, že znenie bodu 5.5. Zmluvy je určité a zrozumiteľné, a teda v tomto smere platne dojednané (§ 37 ods. 1 O.z.), keď z jeho znenia vyplýva, že žalovaná je oprávnená jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu (resp. úrokové rozpätie), ak dôjde k zmene miery rizika klienta, ktorá môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta alebo so zmenou rizikovej váhy klienta, pričom sa porovnávajú skutočnosti v čase posledného posúdenia miery rizika klienta s aktuálnymi skutočnosťami (pojmy „miera rizika klienta“ a „rating klienta“ sú ekonomickými pojmami, ktorých význam musel byť žalobcovi ako správcovi a zároveň podnikateľovi zrejмый). Pôvodne žalobca v žalobe určitost' predmetného ustanovenia ani nespochybňoval, a vychádzajúc zo žaloby mu bol jeho význam zrejмый - neskoršie spochybňovanie určitosti ustanovenia bodu 5.5. Zmluvy považoval preto súd za účelové. Pokiaľ ide o tvrdenú neprijateľnosť zmluvnej podmienky uvedenej v bode 5.5. Zmluvy, súd mal za to, že o neprijateľnú zmluvnú podmienku nejde aj z dôvodu, že v prípade úroku možno hovoriť o cene plnenia, pričom v zmysle § 53 ods. 1 O.z. účinného v čase uzavretia zmluvy sa ustanovenie o neprijateľných zmluvných podmienkach nevzťahuje na hlavný predmet plnenia a primeranosť ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Navyše, ustanovenie bodu 5.5. Zmluvy umožňuje zmenu úrokovej sadzby aj v prospech spotrebiteľa (keďže banka má možnosť meniť, a teda aj znížiť, nielen zvýšiť, úrokovú sadzbu), a preto tu chýba značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V danom prípade však žalobcovia o zmenu úrokovej sadzby nepožiadali. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti, a to, že v zmluve sú stanovené dôvody, pre ktoré môže banka zmeniť úrokovú sadzbu, žalobcovia mali možnosť požiadať o prehodnotenie zmeny miery rizika a úrokovej sadzby, preto zmluvnú podmienku, na základe ktorej došlo k zvýšeniu úrokového rozpätia, nie je možné považovať za neprijateľnú. O neprijateľnú zmluvnú podmienku by nešlo ani v prípade, že by bola posudzovaná podľa § 53 ods. 1 až ods. 3 O.z. v súčasnom znení - uvedené ustanovenie ako výnimku z neprijateľnosti zmluvných podmienok určuje ich vzťah k hlavnému predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané, pričom za individuálne dojednané sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah (viď tiež ustanovenie § 53 ods. 12 O.z. v aktuálnom znení, v zmysle ktorého sa neprijateľnosť zmluvnej podmienky hodnotí so zreteľom na povahu služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy). Ak by teda aj v „spotrebiteľskej“ zmluve bola obsiahnutá podmienka, ktorá by svojim charakterom spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ale bola individuálne dojednaná, nepôjde o neprijateľnú zmluvnú podmienku - súd opätovne poukázal na skutkové tvrdenie ktoré boli medzi stranami nesporné, a to že (minimálne k prvým zmluvám v roku 2006) prebehol riadny kontraktačný proces, v rámci ktorého mal žalobca možnosť pripomenovať jednotlivé ustanovenia zmluvy, keď tohto procesu sa zúčastnili banka a správca, obaja ako podnikatelia. Z uvedeného potom vyplýva, že nešlo o formulárovú zmluvu, do ktorej dlžník nemá možnosť zasiahnuť, ale správca ako odborne spôsobilá osoba mal možnosť

ovplyvniť obsah zmluvy. Ustanovenie bodu 5.5. bolo v zmluvách z roku 2006 aj z roku 2010 totožné, čo vyplýva zo sťažnosti správcu z 18.1.2016 adresovanej NBS, kde sa pri väčšine zmlúv aj z rokov 2006 a 2010 odkazuje na rovnaký bod 5.5. zmluvy, a zmenu úrokovej sadzby v prípade zmeny miery rizika klienta, ako aj z oznámenia o zvýšení úrokového rozpätia, kde sa odkazuje na bod 5.5. pri zmluvách z roku 2006 aj z roku 2010 (totožnosť znenia bodu 5.5. zmlúv je súdu známa z jeho úradnej činnosti). V zmysle čl. 53 ods. 4 písm. i/ O.z. (v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy) sa za neprijateľnú podmienku považujú ustanovenia zmluvy, ktoré umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve. K uvedenému súd uviedol, že sporné ustanovenie Zmluvy toto dodávateľovi neumožňuje. V čl. 5.5 sú stanovené dôvody, kedy je žalovaná oprávnená zvýšiť úrokovú sadzbu. Ďalšie neprijateľné zmluvné podmienky obsiahnuté v ust. § 53 ods. 4 O.z. nie je možné podľa súdu prvej inštancie aplikovať na daný prípad. Neprijateľné podmienky však nie sú taxatívne vypočítané, keďže ustanovenie § 53 ods. 4 O.z. (v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy) obsahuje len ich demonštratívny výpočet. Súd preto posúdil neprijateľnosť tejto podmienky aj z pohľadu všeobecnej klauzuly, t. j. či nejde o ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd však ani pri takomto posúdení neprijateľnosť zmluvnej podmienky nezistil. Súd pri posudzovaní neprijateľnosti zmluvnej podmienky prihliadol aj na čl. 5.8 Zmluvy, v zmysle ktorého je klient oprávnený jedenkrát za kalendárny rok požiadať banku o prehodnotenie miery jeho rizika a s tým súvisiace prehodnotenie úrokovej sadzby. Podľa tvrdení žalovanej, však k takémuto kroku žalobcu nikdy nedošlo.

Žalobca v odvolaní namietal najmä, že súd nekonkretizoval dôvody zmeny úrokového rozpätia v čl. 5.5 Zmluvy a neaplikoval na znenie článku 5.5 zákonné ustanovenia o neprijateľnosti zmluvných podmienok, nevykonal právne posúdenie neprijateľnej zmluvnej podmienky obsiahnutej v právoplatnom rozhodnutí súdov SR, na ktoré žalobca v žalobe poukázal, nesprávne právne vec posúdil v zmysle § 53 ods. 2 O.z., nahradil zákonnú požiadavku individuálneho dojednávania zmluvy so spotrebiteľmi, teda možnosť spotrebiteľa oboznámiť sa so zmluvnými podmienkami pred samotným podpisom zmluvy a možnosť ovplyvniť obsah zmluvy pred podpisom zo strany spotrebiteľa, možnosťou tretej osoby (správcu) oboznámiť sa so zmluvnými podmienkami, čo nemá oporu v § 53 ods. 2 O.z. a je v rozpore s § 54 ods. 1 O.z., nesprávne právne posúdil absolútnu neplatnosť neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmysle § 37 ods. 1 a § 39 O.z.

Podľa § 53 ods. 1 a 2 O.z. v znení účinnom do 31.5.2010: (1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. (2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá nie je pre členské štáty Európskej únie priamo záväzná, avšak predstavuje významné interpretačné pravidlo a ktorá už bola transponovaná do právneho poriadku Slovenskej republiky, v zmysle článku 2 písm. a/ nekalé podmienky znamenajú zmluvné podmienky definované v článku 3. Podľa článku 3 bod 1 citovanej smernice zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podľa bodu 2 článku 3 tejto smernice sa podmienka nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. V zmysle článku 4 citovanej Smernice bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí. Podľa článku 6 citovanej Smernice členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok. Smernica súčasne v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov.

V spotrebiteľských zmluvách je potrebné zásadne vychádzať zo základnej požiadavky, že každá spotrebiteľská zmluva má vyjadrovať rešpekt k dodržiavaniu všeobecných zásad spotrebiteľského práva, a to náležitou obsahovou aj formálnou úpravou zmluvných podmienok, ktoré jednotlivito i vo svojom súhrne nenarušujú zmluvnú rovnováhu strán v neprospech spotrebiteľa. Práve jednoznačnosť

a určitosť zmluvných podmienok má zásadne vyvážiť silnejšie postavenie dodávateľa pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy.

Nerovný stav medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy (rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie C-240/98 až C-244/98 *Océano Grupo Editorial*, C-168/05 *Mostaza Claro*).

V súvislosti s ex offo súdnou kontrolou zmluvných podmienok je potrebné poukázať aj na Uznesenie Súdneho dvora Európskej únie C-76/10 *POHOTOVOSTĚ, s.r.o.* proti Iveta Korčková, obsahujúce jednoznačnú požiadavku na ochranu spotrebiteľa pred nečestnými klauzulami, a to vždy a za každých okolností. Súdny dvor Európskej únie judikoval, že vnútroštátny súd má aj bez návrhu posudzovať nekalú povahu zmluvnej podmienky (C-40/08 *Asturcom Telecomunicaciones*). Táto možnosť priznaná súdu sa považuje za nevyhnutnú na zabezpečenie účinnej ochrany spotrebiteľa, najmä s ohľadom na nezanedbateľné nebezpečenstvo, že tento spotrebiteľ o svojich právach nevie alebo má ťažkosti s ich uplatnením (C-168/05 *Mostaza Claro*, C-473/00 *Cofidis*).

S poukazom na uvedené národný súd musí mať možnosť skúmať neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách a musí ich skúmať ex offo (rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie C-240/98 až C-244/98 *Océano Grupo Editorial*, C-243/08 *Pannon GSM*).

V prejednávavej veci súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluvná podmienka uvedená v bode 5.5 predmetnej zmluvy sa týka predmetu plnenia, resp. ceny plnenia, a preto je zo zákona vylúčené jej určenie za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Žalobca preto dôvodne namietal nesprávne posúdenie neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa ust. § 53 ods. 4 písm. i/ O. z. (za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve), ktorá sa týka možnosti jednostranne zmeniť zmluvnú podmienku (nejde o posúdenie dohodnutého predmetu plnenia a ceny). Možnosť preskúmať neprijateľnosť zmluvnej podmienky v bode 5.5 zmluvy z hľadiska ust. § 53 ods. 4 písm. i/ O. z. vyplýva aj z ust. § 53 ods. 15 O. z. v akt. znení, podľa ktorého za neprijateľnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. i/ O. z. sa nepovažuje podmienka, podľa ktorej si dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu vyhradzuje právo z vážneho objektívneho dôvodu bez oznámenia zmeniť úrokovú sadzbu (alebo výšku iných poplatkov za finančné služby podľa osobitného predpisu, ktoré má platiť spotrebiteľ alebo dodávateľ), ak sa súčasne dodávateľ zaviazal bez zbytočného odkladu o tom a o možnosti spotrebiteľa vypovedať spotrebiteľskú zmluvu písomne informovať spotrebiteľa a ak spotrebiteľ má právo bezplatne a s okamžitou účinnosťou vypovedať túto zmluvu (teda ustanovenie sa týka jednostrannej zmeny úrokovej sadzby).

Posúdenie nekalosti môže zahŕňať posúdenie primeranosti ceny a úhrady alebo vzťahu kvalita/cena tovaru alebo dodávaných služieb, keď príslušné podmienky nie sú transparentné. Naopak, nekalosť ostatných aspektov, ktoré sa týkajú ceny alebo odmeny, ako je možnosť alebo mechanizmus jednostrannej zmeny nákladov, sa má posúdiť aj vtedy, ak sú príslušné podmienky úplne transparentné (porov. Oznámenie Komisie Usmernenie k výkladu a uplatňovaniu Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, Úradný vestník Európskej únie 2019/C 323/04, ďalej len „Oznámenie Komisie“). Doložky o zmene zmluvy, aj keby sa týkali ceny alebo predmetu zmluvy, nie sú z tohto dôvodu vylúčené z kontroly neprijateľnosti (porov. Jednostranné zmeny zmluvy o finančných službách, doc. JUDr. Kristián Csach PhD., LL.M., rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C – 143/2013 *Bogdan Matei a Ioana Ofelia Matei proti SC Volksbank Romania SA*).

Ustanovenie § 53 ods. 15 O. z. (pôvodne odsek 12) sa stalo súčasťou piatej hlavy Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách účinnosťou zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (čl. II. bod 4) dňa 1. júna 2010, avšak Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách obsahovala v zozname nekalých podmienok v prílohe pod bodom 2 písm. b) ustanovenie k pododseku j/ (umožniť predajcovi alebo dodávateľovi jednostranne meniť zmluvné podmienky bez právneho dôvodu, ktorý je uvedený v zmluve), podľa ktorého nebráni uplatneniu podmienok, podľa ktorých si dodávateľ finančných služieb vyhradí právo zmeniť úrokovú sadzbu platenú spotrebiteľom (alebo finančnú službu spotrebiteľovi alebo sumu iných poplatkov za finančné služby) bez oznámenia, ak na to má právny dôvod, za predpokladu že sa od dodávateľa vyžaduje ihneď o tom informovať druhú zmluvnú stranu alebo strany pri najbližšej príležitosti a že druhá strana má možnosť ihneď odstúpiť od zmluvy.

Citované ustanovenia Občianskeho zákonníka, ako aj Smernice, teda umožňujú jednostrannú zmenu úrokovej sadzby dodávateľom finančných služieb, avšak za splnenia zákonných podmienok. Súčasne z nich vyplýva možnosť jednostrannej zmeny úrokovej sadzby ak je kompenzovaná právom spotrebiteľa

odstúpiť od zmluvy (podľa Občianskeho zákonníka vypovedať zmluvu bezplatne a s okamžitou účinnosťou).

Ako vyplýva z dôvodovej správy (bod 4) k ustanoveniu § 53 ods. 10 až 13 O. z., teda k oneskorenému prijatiu ustanovenia § 53 ods. 12 O. z. (v aktuálnom znení odsek 15), išlo o chýbajúcu transpozíciu niektorých ustanovení Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, a preto bolo potrebné chýbajúce ustanovenia prebrať do právneho poriadku SR.

Vnútroštátne orgány aplikácie práva majú sa vždy usilovať o eurokonformný výklad vnútroštátneho práva, t. j. jeho výklad v súlade so Smernicou, aby sa tak zabezpečil reálny účinok Smernice bez ohľadu na to, či ustanovenia použité pri výklade majú alebo nemajú priamy účinok. Súd členského štátu môže prostredníctvom eurokonformnej interpretácie vyplniť medzery vnútroštátneho právneho predpisu samotnými ustanoveniami Smernice. Vnútroštátnemu súdu preto prináleží overiť, či môže dospieť k výkladu vnútroštátneho práva (zohľadňujúc vnútroštátne právo ako celok), uplatnením výkladových metód, s cieľom dôjsť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným Smernicou. Smernica ako špecifický prameň práva (norma práva) Európskej únie vyžaduje od členských štátov, aby dosiahli cieľ sledovaný Smernicou prijatím transpozičných opatrení vo svojom právnom poriadku. Keďže v sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok Smernice v zásade vylúčený, vnútroštátne sudy musia skúmať, či môžu normu práva Európskej únie transponovanú určitým zákonom vykladať eurokonformne. Zásada eurokonformného výkladu teda vyžaduje, aby sa sudy pri interpretácii vnútroštátneho práva usilovali dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným Smernicou a zaručuje jej úplnú účinnosť. V dôsledku vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie je pre vnútroštátny orgán aplikácie práva eurokonformný výklad vnútroštátneho práva záväzný, t. j. výklad v súlade s komunitárnym právom, aby sa tak zabezpečil „reálny účinok“ príslušnej smernice. Judikatúra Súdneho dvora Európskej únie (napr. rozhodnutie C-106/89 Marleasing SA v. La Commercial International de Alimentation SA., C-334/92 Theodor Wagner Mired v. Fondo de Garantia Salarial alebo C-91/92 Paola Faccini Dori a Recrep SRL) dovodila povinnosť vykladať vo svetle komunitárnych noriem nielen ustanovenia národného práva implementujúceho komunitárny predpis (smernicu), ale tiež národné právo ako celok, pričom vnútroštátny súd je povolaný k výkladu národného práva v čo najväčšom možnom rozsahu vo svetle textu a účelu smerníc (tzv. nepriamy účinok smerníc).

Vzhľadom na nadradenosť práva Európskej únie ako rozhodujúceho faktora pri naplnení cieľa Smernice, bolo potrebné aby súd prvej inštancie pri posudzovaní predmetného zmluvného dojednaní a rešpektovaní zákazu neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, aplikoval aj metódu eurokonformného výkladu, zohľadňujúc tiež to, výpočet neprijateľných podmienok v ust. § 53 ods. 4 O. z. je demonštratívny (neúplný), k čomu nedošlo (k použitiu eurokonformného výkladu). Za nekalé možno tak považovať aj podmienky, ktoré sa vo výpočte neprijateľných zmluvných podmienok nenachádzajú.

Súd prvej inštancie dospel tiež k záveru (bez použitia eurokonformného výkladu), že predmetnú zmluvnú podmienku nie je možné považovať za neprijateľnú, z dôvodu, že zmluvné podmienky boli individuálne dojednané. Podľa záveru súdu prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania, najmä výsluchom svedka D. E. F. (bývalého zamestnanca žalobcu) a svedka D. B. G. (bývalého zamestnanca žalovanej), ktorých výpovede vyhodnotil v odseku 41. odôvodnenia, vychádzajúc zo zápisníc so zachytenými výpoveďami svedkov v iných konaniach, týkajúcich sa obdobných sporov, žalobca ako správca a odborne spôsobilá osoba mal možnosť ovplyvňovať obsah predmetnej zmluvy.

Odvolačný súd sa nemohol bez ďalšieho stotožniť so záverom súdu prvej inštancie, že ak sa uskutočnil riadny kontraktačný proces k zmluvám z roku 2006, bolo možné považovať predmetné zmluvné dojednanie za individuálne dojednané aj pre prípad predmetnej zmluvy z roku 2010 (s poukazom na uzatváranie obdobných zmlúv za obdobným účelom, ktorým bola obnova bytového fondu toho ktorého bytového domu, pričom vlastníkov bytov zastupoval ten istý správca). Skutočnosť, že kontraktačný proces prebehol medzi žalovanou ako dodávateľom finančných služieb a žalobcom ako správcom a zákonným zástupcom vlastníkov bytov a nebytových priestorov ako spotrebiteľov, ktorý mal možnosť do znenia zmluvy zasiahnuť, neznamena, že mohol aj ovplyvniť obsah konkrétneho zmluvného ustanovenia. Rozhodujúce je pritom vyhodnotenie splnenia si informačnej povinnosti dodávateľa finančnej služby (žalovanej) informovať spotrebiteľa (žalobcu ako zástupcu) o zmluvnom dojednaní, v danom prípade týkajúcom sa zmeny úrokovej sadzby, a to spôsobom, aby druhý zmluvná strana bola spôsobilá posúdiť dôsledky jednostrannej zmeny a vyvodiť o tom pre seba príslušný záver.

Dodávateľia musia spotrebiteľom poskytnúť zrozumiteľné informácie o zmluvných podmienkach a ich dôsledkoch pred uzatvorením zmluvy. Informácie o zmluvných podmienkach a dôsledkoch uzavretia zmluvy, poskytnuté pred uzavretím zmluvy, majú pre spotrebiteľa zásadný význam. Na základe týchto

informácií sa spotrebiteľ rozhoduje, či chce byť viazaný podmienkami, ktoré dodávateľ vopred vypracoval (porov. Oznámenie Komisie)

Ak boli určité aspekty, podmienky alebo niektorá konkrétna podmienka dohodnutá individuálne, neznamená to, že ostatné zmluvné podmienky boli takisto individuálne dohodnuté, pričom podpis na konci zmluvy nenaznačuje, že zmluvné podmienky boli individuálne dohodnuté (porov. Oznámenie Komisie Usmernenie k výkladu a uplatňovaniu Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, Úradný vestník Európskej únie 2019/C 323/04).

Dôkazné bremeno tvrdenia, že zmluvná podmienka bola dohodnutá individuálne nesie dodávateľ finančnej služby, ktorý o tom musí podať dôkaz (porov. § 53 ods. 3 O. z., článok 3 bod 2 Smernice).

Pri posudzovaní rovnováhy síl medzi zmluvnými stranami je dôležité prihliadať na kritériá spočívajúce v informovanosti, súmernosti informácií, ako i odborných znalostí (porov. Oznámenie Komisie).

Právne významným v prejednávanej veci bolo preto to, či individuálne dojednanie sa týkalo aj konkrétneho zmluvného dojednania bod 5.5 predmetnej zmluvy, s vyhodnotením rovnováhy síl medzi zmluvnými stranami, vrátane preukázania poskytnutia informácií dodávateľom vo vzťahu k dôsledkom vyplývajúcim z dotknutého zmluvného ustanovenia, a tiež porovnanie odbornosti dodávateľa finančnej služby a zmluvného partnera, keďže (väčšie) znalosti a profesionálne zručnosti správcu bytového domu (vyplývajúce zo zákonnej úpravy ZoVB) nediskvalifikujú vlastníkov bytov a nebytových priestorov (ako druhej zmluvnej strany) z pozície spotrebiteľa na účely aplikácie noriem na ochranu spotrebiteľa a dosiahnutia cieľov Smernice.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva, že súd prvej inštancie vykonal vyhodnotenie dokazovania vo vzťahu k posúdeniu individuálneho dojednania predmetnej zmluvnej podmienky vyššie uvedeným spôsobom, ako ani, že použil metódu eurokonformného výkladu (porov. Oznámenie Komisie Usmernenie k výkladu a uplatňovaniu Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, Úradný vestník Európskej únie 2019/C 323/04).

Požiadavka určitosti a zrozumiteľnosti, najmä transparentnosti zmluvných podmienok podľa Smernice, nie je obmedzená len na ich zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska, ale má byť chápaná tak, aby zmluva transparentným spôsobom vyjadrovala konkrétne fungovanie mechanizmu, na ktoré sa odvoláva dotknutá podmienka, aby ho bol spotrebiteľ schopný posúdiť z hľadiska ekonomických dôsledkov, ktoré z toho pre neho vyplývajú (preto dodávateľia musia spotrebiteľom poskytnúť zrozumiteľné informácie o zmluvných podmienkach a ich dôsledkoch pred uzatvorením zmluvy; porov. Oznámenie Komisie).

V tejto súvislosti nemožno prehliadať, že právo jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu vyžaduje splnenie podmienky existencie právneho dôvodu na uvedený postup zo strany dodávateľa finančnej služby (príloha k smernici, bod 2, písmeno b/), pričom ustanovenie § 53 ods. 15 O. z. (ktorým bola smernica transponovaná) obsahuje predpoklad vážneho objektívneho dôvodu, ktorý legitímne dodávateľa finančných služieb k jednostrannej zmene úrokovej sadzby.

Vzhľadom na snahu zákonodarcu o širšiu záväznosť výroku rozhodnutia o neprijateľných zmluvných podmienkach aj pre iné veci (napr. § 53d O. z.) bolo potrebné sa vysporiadať i s rozhodnutím Okresného súdu Piešťany zo dňa 13. augusta 2020 č. k. 14C/21/2017-500 (v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 24. novembra 2021 č. k. 25Co/90/2020), ktorým ustanovenie bodu 5.5 zmluvy o termínovanom úvere medzi žalovanou a žalobcom ako správcom zastupujúcim a konajúcim na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome súp. č. XXX C., v totožnom znení, určil za neprijateľnú podmienku, k čomu súd prvej inštancie nepristúpil, keď s poukazom na § 193 CSP uviedol iba, že nie je daná viazanosť takýmto rozhodnutím, neuviedol či sa jedná o ustálenú prax.

Zákon (§ 220 CSP) venuje zvýšenú pozornosť odôvodneniu súdneho rozhodnutia, normovaním obsahových náležitostí. Ide o návod čo má odôvodnenie rozsudku obsahovať, keďže má význam z hľadiska prostriedku kontroly správnosti rozhodnutia, a to zo strany účastníkov konania, ako i vyššieho súdu, ktorý ho bude preskúmať, ale aj zo strany verejnosti.

Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napríklad sp. zn. I. ÚS 265/05) pokiaľ súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie súdu považovať za arbitrárne, teda za rozporné s článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.). Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (napríklad sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS

209/04). Súd pritom nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (sp. zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04).

Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napríklad Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky ustanovuje § 220 CSP. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práva na tento argument (porov. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 410/03). Súd, ktorý sa vysporiada s argumentáciou strany konania, nemôže ju odmietnuť len pre nesprávnosť, ale musí uviesť, v čom táto nesprávnosť konkrétne spočíva. Rozhodujúcou skutočnosťou tvoriacou základ pre rozhodnutie súdu sú aj právne normy, ktoré sú na konkrétny prípad aplikovateľné a s ktorými sa súd musí vyrovnáť (porov. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 18. mája 2010 Vetrenko v. Moldavsko, opomenutie zaoberať sa podstatnými argumentmi je nezlučiteľné s ideou spravodlivého procesu).

S poukazom na vyššie uvedené súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku nenaplnil požiadavky plynúce zo základného práva na spravodlivý proces, z dôvodu chýbajúceho argumentačného základu, týkajúceho sa posúdenia neprijateľnej zmluvnej podmienky vo vzťahu k zmluvnému dojednaniu bod 5.5, na základe aplikácie a interpretácie vnútroštátnych právnych noriem eurokonformne, teda vo svetle práva Európskej únie, keďže súd je povinný skúmať nielen vôľu zákonodarcu, ale aj vôľu úniijného tvorca zodpovedajúcej právnej regulácie, ktorá je z hľadiska právnej relevancie úpravy správania subjektov práva v právnych vzťahoch postavená na roveň, niekedy aj nad vôľu zákonodarcu (porov. napr. uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 666/2016 z 11. októbra 2016).

Odvolačná námietka žalobcu o porušení práva na spravodlivý proces bola tak dôvodná.

Podľa čl. 288 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie je Smernica záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom voľba foriem a metód sa ponecháva vnútroštátnym orgánom. V prípade, že vnútroštátny zákonodarca si dôsledne svoju povinnosť nesplní, vyvinula rozhodovacia prax Súdneho dvora teóriu priameho a nepriameho účinku smerníc. Keďže smernica zásadne nemôže sama o sebe ukladať povinnosti jednotlivcom a ustanovenia smernice ako také nemožno uplatňovať voči jednotlivcom, nastupuje nepriamy účinok smerníc, ktorý zakladá rozhodnutie súdneho dvora vo veci Marleasing SA (C-106/89), s odvolaním sa na prejudikatúru vo veci Von Colson a Kamann (C-14/83). Podľa tohto rozhodnutia pri aplikácii vnútroštátneho práva je súd povolaný interpretovať ho, nakoľko je to možné vo svetle dikcie (textu) a účelu smerní, aby sa dosiahol výsledok sledovaný smernicou, a tým zabezpečil súlad s čl. 288 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, keďže nesprávnym procesným postupom bolo znemožnené strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nebolo možné napraviť v odvolacom konaní, ktoré nenahrádza konanie pred súdom prvej inštancie.

8. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní, v intenciách vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu, na základe vykonaného dokazovania, použitím metódy eurokonformného výkladu predovšetkým posúdiť definičné znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky, dôsledným vyhodnotením rovnováhy práv a povinností zmluvných strán, ako aj žalovanou tvrdené individuálne dojednanie predmetnej zmluvnej podmienky, a postupovať v zmysle ostatných vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu.

Požiadavka zvýšenej ochrany spotrebiteľa a potreba zabezpečenia rovnosti zmluvných strán v spotrebiteľských vzťahoch majú za následok, že aj samotné zmluvné dojednanie v zmluve umožňujúce jednostrannú zmenu pôvodných zmluvných podmienok, môže mať (pri zohľadnení konkrétnych okolností uzavretia zmluvy) charakter neprijateľných podmienok, hoci takýto dôvod jednostrannej zmeny bol dohodnutý v pôvodnej zmluve (porov. Krajčo, J., Občiansky zákonník pre prax, komentár, Judikatúra NS SR, NS ČR, ESD, ESLP, komentár, Bratislava : EUROUNION, 2015, 726 s.).

Svoj právny záver súd prvej inštancie zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, vrátane žalobcu, poskytne odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (porov. rozhodnutia Ústavného súdu SR napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvej inštancie, v intenciách vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu, postupovať v súlade s ustanovením § 220 CSP a preskúmateľným spôsobom vyjadri skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdil a rozhodol. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania.

9. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci. V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvej inštancie i o trovách odvolacích konaní.

10. Toto uznesenie prijal senát odvolacieho súdu hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. (§ 160 ods. 2 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods.1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods.2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)